

REVISTA

CATALUNYA²³⁹

X^a ÈPOCA

ÒRGAN D'EXPRESSIÓ DE LA CGT DE CATALUNYA

DESEMBRE-GENER

EDITORIAL

Redacció

Els últims anys s'ha produït una ofensiva contra els salaris de la classe treballadora. El nostre poder adquisitiu cau mentre els salaris pugen. En aquest número abordem el tema de forma extensa, però, ahora, també tenim espai per repassar conflictes actuals o recordar la figura de Joan Peiró, una figura imprescindible per a l'anarcosindicalisme.

NOTA INFORMATIVA

50 ANIVERSARI DE LA RECONSTRUCCIÓ DE LA CNT A CATALUNYA (1976-2026)

A finals de febrer de 2026 es compliran 50 anys de l'assemblea a Sant Medir que va propiciar la reconstrucció de la CNT a Catalunya. Des de la Fundació Salvador Seguí de Catalunya volem homenatjar aquelles companyes i companys i celebrar aquesta efemèride, per a la qual cosa estem preparant un acte.

Si vas participar en l'assemblea o si coneixes companyes i companys que van ser-hi, t'agraïrem que et posis o les posis en contacte amb l'FSS Catalunya mitjançant el correu fss.cat@fundacionssegui.org.

CRÈDITS

Edició i coordinació:
A. Zarco Santiveri

Disseny i maquetació:
La Natural Comunicació

Portada:
Patricia Cornellana

Han escrit en aquest número:
Lorién Cirera Sancho, Iru Moner, Rubén Martínez, Adrià Rodríguez, Adrián Zarco Santiveri, Verónica Pérez Alonso, Comitè de Vaga Archroma Ibèrica, Secció Sindical CGT ZONA 3, Àlex Tisminetsky, Associació Veïnal Som Barri, Lau Xicart, Grup de Transformació Ecosocial CGT, Joel Ramos, Maribel Ramírez, Rosalia Molina Puyalón, Kota, Xarly Lavatelli, Toni Álvarez, Paco Núñez, Fundació Salvador Seguí, Jordi Martí i Font, Ginés Puente Pérez, Emili Cortavitarre Carral,

Il·lustracions i fotografies:
Premsa CGT Catalunya, Comitè de Vaga Archroma Ibèrica, Amapola Peiró (Limballé), Associació Veïnal Som Barri, Família de Joan Liébana, Grup de Transformació Ecosocial CGT, Rosalia Molina Puyalón, Kota, Juls BP, Família Feria, Editorial Lo Diable Gros, Fundació Salvador Seguí, Anna Velasco, Joan Manel, Roger Pelàez, Sergi Grau.

Els textos són responsabilitat únicament dels seus autors. No compartim necessàriament les opinions que s'hi expressen.

Correccions:
Roger Fernández i Tudela, Miquel Julià, Laura Lascorz i Fernández, Maria Miarnau i Arbó, Ramon Morera Soler, Miriam Tijani, Clara Villalba Montesinos

Contacte:
catalunyacgt@spcgtcatalunya.cat

ON ENS TROBEM

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya
c/ Burgos, 59 baixos 08014 Barcelona
spccc@spcgtcatalunya.cat
Tel. 935120481

Federacions sectorials
Federació d'Administració Pública de Catalunya – FAPC
Federació de Banca, Estalvi, Assegurances, Entitats de Crèdit i Oficines i Despatxos de Catalunya – FESIBAC Catalunya
Federació d'Ensenyament de Catalunya – FEC
Federació del Metall de Catalunya – FEMEC
Federació Catalana d'Indústries Químiques i afins – FCIQ
Federació de Sanitat de Catalunya- FESAN Catalunya

Federacions locals
Federació Local de Barcelona
C/ Pare Lainez 18-24. 08025. Barcelona
Telf. 933103362
Federació Local de Viladecans—Baix Llobregat
c/ de la Muntanya, 16
08840 Viladecans
Telf: 936590814 / 610 072 649
Federació Local de Castellar del Vallès
c/ Els Pedrissos 9 bis
08211 Castellar del Vallès
Telf. 937142121 Fax 937142121
Federació Local de Manresa
c/ Circumval·lació 77, 2n
08240 Manresa
Telf. 938747260 / 698 47 29 30
Federació Local de Rubí
c/ Colom 3-5
08191 Rubí
Telf. 936638846
Federació Local de Sabadell
C/ Rosselló, 10
08207 Sabadell
Telf. 937450197 / 670 648 390
Federació Local de Sallent
Pça Josep Anselm Clave nº7
Telf. 938370724
Federació Local de Terrassa
c/Ramon Llull 130-136 08228 Terrassa
Telf. 930 37 86 91 / 601 466 755
Federació Local de Tarragona
Pça. Imperial Tarraco 1 Edifici 2, 3a
43005. Tarragona
Telf. 977242580

Federacions comarcals
Federació Comarcal Barcelonès Nord
Carrer de la Conquesta 119, local.
08912 Badalona.
Telf. 640150203

Federació Intercomarcal Alt Camp i Conca de Barberà
Carrer de la Zeta n. 6 (entrada per la Plaça)
43800 Valls
Federació Intercomarcal del Baix Camp-Priorat
Pça de les Oques, 8, 1r, despatx D
43202 Reus
Pça de la Llanterna
43740 Móra d'Ebre
Federació Comarcal del Baix Llobregat
Adreça: Carretera d'Esplugues 46
08940 Cornellà de Llobregat
Telf. 93 377 91 63
Federació Comarcal del Baix Penedès
c/ Nord 11-13, 3r 43700 El Vendrell
Telf. 977660932
Federació Comarcal del Berguedà
Plaça Europa, 5 baixos
08600 Berga
Telf: 640 932 405
Federació Intercomarcal del Garraf-Alt Penedès
c/ Lepant 23, baixos esquerra
08800 Vilanova i la Geltrú
Telf. 938934261
Federació Intercomarcal de Girona
Av. Sant Narcís 28, entr. 2a
17005 Girona
Telf. 972231034
Federació Comarcal de L'Anoia
Adreça: C/ Clavells 11
08700 Igualada
Telf. 938042985
Federació Intercomarcal de Ponent (Lleida)
Avinguda Prat de la Riba, 7, 1r
25006 Lleida
Telf. 973275357 / 680 18 67 05
Urgell-Segarra
Avinguda catalunya 66, Baixos
25300 Tàrraga
Telf: 873494679 / 640051696
Federació Comarcal del Maresme
Av. Lluís Companys, 45
08302 Mataró
Telf: 640629438 / 937908261
C/Ciutadans, 16
08490 Tordera
Federació Comarcal d'Osona
C/ Virrei Avilés 15 entlo 2ª
08500 Vic
Telf: 622 09 83 24
Federació Intercomarcal de Terres de l'Ebre
Avinguda Remolins 34-36 Baixos,
43520 Tortosa
Telf: 877915591 / 684418986 (Whatsapp)
Federació Comarcal del Vallès Oriental
Ronda de Oriente 6 08100 Mollet del Vallès
Telf. 935931545 / 600 375 500

SUMARI

Editorial	2
En el focus	
Guanyadors i perdedors de la inflació: la importància de les clàusules de garantia social	3
Radiografia de la precarietat: salaris de merda i lloguers impossibles	4
L'alimentació devora els salaris: què podem fer?	6
Sindicalisme	
Salaris i drets insuficients per al metall de Barcelona	8
Archroma, una vaga necessària	9
Les heroïnes silenciades del SAD	10
Documents	
El comitè de seguretat i salut i el paper clau dels delegats de prevenció	11
L'Entrevista	
Amapola Peiró	13
Social	
Vallcarca. Fruits de la lluita veïnal	15
Crònica d'una jornada al Congrés	16
Com perdre la vida en 62 minuts	18
Opinió	
Convocar una vaga per no guanyar-la és de parguela	20
El dret a l'habitatge i el SMI	21
Les nostres veus llibertàries i feministes	
La vida en el centre	22
Internacional	
La lluita internacionalista com a horitzó	24
La contractació de programari israelià a les biblioteques universitàries catalanes	25
Dinamita de cervell	26
Cultura	28
Humor	31
En les meves sabates	32

GUANYADORS I PERDEDORS DE LA INFLACIÓ:

la importància de les clàusules de garantia salarial

Lorién Cirera Sancho

Fa uns anys, quan la inflació va començar a disparar-se, els experts i opinadors de la patronal van alçar la veu: fins que la inflació s'estabilitzés, la seva càrrega havia de “repartir-se” i les pujades salarials havien de mantenir-se per sota de l'IPC, perquè els beneficis perillaven i la situació corria el risc de descontrolar-se i desestabilitzar tota l'economia.

Els grans sindicats de concertació van acceptar tàcitament aquest xantatge i, encara que discursivament van voler mostrar-se combatius (recordem la campanya de “salari o conflicte”, que aviat va caure en l'oblit), no van impulsar realment lluites sindicals per garantir el poder adquisitiu.

Gairebé cinc anys després, val la pena tirar la vista enrere: qui ha guanyat i qui ha perdut amb la inflació? La resposta és clara. Mentre que les empreses han aconseguit beneficis rècord i els seus marges estan en màxims, el 2024 els salaris encara no havien recuperat el poder adquisitiu que tenien el 2021.

La inflació és un fenomen complex que pot tenir diferents efectes. Tanmateix, si no es fa res per evitar-ho, sempre perjudica la classe treballadora. La inflació redueix el poder adquisitiu dels salaris i, paral·lelament, disminueix el pes dels costos laborals respecte als ingressos de les empreses, mentre augmenta els seus marges i els seus beneficis.

A més, el problema de la inflació és que resulta esquiva i silenciosa. Si un empresari redueix el salari un 5% l'any vinent, generarà indignació i protestes entre la plantilla. No obstant això, si totes les empreses apugen els preus un 5%, l'efecte per a les persones treballadores és el mateix, però no la reacció que genera: les coses que comprem estan més cares, sí, però el salari que rebem sembla ser el mateix, i a més és més difícil localitzar un responsable directe.

I això no és un només problema de la inflació actual. El Banc Central Europeu promou que la inflació se situï entorn d'un 2%

anual, la qual cosa afavoreix una devaluació salarial inadvertida però constant.

Tradicionalment, els treballadors i treballadores ens hem defensat d'aquestes dinàmiques impulsant clàusules de garantia salarial en els convenis col·lectius. Aquestes obliguen les empreses a garantir el poder adquisitiu malgrat la inflació, actualitzant regularment els salaris al nivell de l'IPC.

Malgrat tot, en les últimes dècades la prevalença d'aquesta mena de clàusules ha disminuït dràsticament. Mentre que l'any 2000 més del 65% dels treballadors amb conveni comptaven amb clàusules d'aquest tipus, el 2021, quan va començar la inflació, eren únicament el 13%. I encara que des de llavors el percentatge de treballadors amb aquestes clàusules ha augmentat, actualment se situa entorn del 33%.

A més, no sols ha caigut el nombre de treballadors i treballadores amb clàusules de garantia salarial, sinó que també han retrocedit les clàusules en si mateixes. Fa anys, una part important dels convenis incloïen revisions retroactives, però en l'actualitat la majoria dels convenis es limiten a actualitzar els salaris d'acord amb l'IPC, ignorant el salari real perdut fins al moment de la revisió.

Els treballadors i treballadores necessitem recuperar les clàusules de garantia salarial com a eina defensiva que eviti que la inflació funcioni com una forma indirecta de devaluació dels nostres salaris. No serà fàcil. Caldrà barallar-les en cada conveni, arrencant-les a les empreses i patronals mitjançant l'organització i el conflicte. No obstant això, és la forma més eficaç de resistir els efectes de la inflació. Si aconseguim posar aquesta qüestió damunt de la taula i convèncer a les plantilles de la seva importància, el límit estarà en la relació de forces que aconseguim construir i en el futur estarem més ben preparats per a evitar que el preu de la inflació tornem a pagar-lo els mateixos.

RADIOGRAFIA DE LA PRECARIETAT:

**SALARIS DE
MERDA**

**I LLOGUERS
IMPOSSIBLES**

TEXT

Iru Moner

Secretari d'Acció Social
de la CGT Catalunya

X @moner80

«Des del govern i els sindicats del règim se'ns escup a la cara que l'economia va «com un tiro», que cada dia som més les persones donades d'alta a la Seguretat Social, que l'ocupació creix i que els salaris "aguanten". Però la gent mirem els diners que tenim a final de mes i sentim una altra cosa. Entre 2021 i 2024 hem patit una de les majors pèrdues de poder adquisitiu dels darrers anys. No per una fatalitat inevitable, ni per culpa d'un virus o d'una guerra, com ens han intentat fer creure, sinó per un saqueig planificat: salaris que pugen poc, preus que es disparen, beneficis empresarials en màxims històrics i un preu de l'habitatge impossible.»

■ Salaris de merda

A Catalunya, el salari mitjà brut¹ ronda els 30.000 euros anuals, però aquesta xifra amaga la realitat de la majoria de persones. Convenis com els de la neteja, el comerç, l'hostaleria, les cures o la logística situen milers de treballadores entre els 15.000 i els 20.000 euros anuals, és a dir, sous nets d'entre 1.100 i 1.300 euros mensuals.

Però encara és més revelador mirar el salari modal, és a dir, el que més quantitat de persones cobra. A causa de la pujada del Salari Mínim Interprofessional, segons l'Enquesta d'Estructura Salarial, el sou més habitual se situa al voltant dels 15.575 euros bruts anuals, una mica per sota de l'SMI (segurament degut a les jornades parcials no voluntàries) i molt lluny del relat oficial de "la economia va como un tiro". Aquests 15.575 €² els cobra un 4,6% de la població. Una de cada quatre treballadores estan en la forquilla salarial entre 15.000 i 20.000 € anuals bruts. Es tracta majoritàriament de persones que treballen en sectors altament precaris i fan jornades de menys de 40 hores.

■ El salari més habitual no permet ni pagar un sostre, ni res que s'hi assembli

A l'àrea metropolitana de Barcelona, el preu mitjà d'un pis supera els 250.000 €³. Per a qui cobra el salari modal, això significa més de 16 salaris anuals complets per pagar un habitatge estàndard. En el cas del salari mitjà, en calen més de vuit. Alguns estudis indiquen que a la dècada dels vuitanta una treballadora mitjana necessitava 3,5 salaris anuals per pagar un pis. Treballar tota una vida no garanteix tenir casa. Si mirem les quotes hipotecàries, la situació és també insostenible. Quotes de 600 a 1.000 euros mensuals suposen entre el 50 i el 90% del salari modal net. Fins i tot amb salaris mitjans, la hipoteca s'endú prop del 40% dels ingressos.

I abans d'arribar a la hipoteca hi ha l'entrada, que suposa un 20% del preu més en despeses. Són uns 70.000-90.000 euros, l'equivalent a quatre o cinc anys sencers del salari més habitual. Es tracta d'una barrera infranquejable per a la majoria, si no tens uns pares que t'ajudin o et toca la bonoloto.

Tot això passa mentre l'IPC —l'indicador que regula les pujades salarials— només pondera el lloguer de l'habitatge principal en un 4% i no contempla en absolut el cost de la hipoteca per considerar-la una inversió. L'element central de la nostra vida queda fora del càlcul. Cada pujada del preu de l'habitatge és una retallada salarial encoberta que no es compensa en cap conveni, ja que l'IPC no els contempla i, per tant, no mesura la realitat del cost de la vida.

■ Un país on cada dia menys persones acumulen més cases

Costa trobar dades concretes, però l'Observatori de l'Habitatge de Barcelona (OHB) apunta que a la ciutat un 40% de la població viu en propietat ja pagada o heretada, un 24% en propietat pagant encara la hipoteca i un 30% de lloguer. Altres fonts, com l'INE a l'Enquesta de Condicions de Vida, indiquen que el 31% viu de lloguer (pis, habitació o lloguer informal). Per tant, podem concloure que més de la meitat de la població pateix la càrrega de pagar-se un habitatge. Per altra banda, l'Institut de Recerca Urbana de Barcelona (IDRA) apunta que cada any que passa hi ha més població llogatera i menys persones que poden accedir a una hipoteca, però un petit grup de propie-

taris, empreses o particulars acumulen més habitatges.

Davant d'aquesta realitat, cal obrir un debat sindical urgent. Igual que existeixen complements per fills, nocturnitat o perillositat, per què no hi ha clàusules de garantia habitacional als convenis col·lectius? Clàusules que ajustin els salaris al cost real de l'habitatge del territori i protegeixin el poder adquisitiu davant l'especulació immobiliària.

■ El peix que es mossega la cua

Però no ens enganyem, això només és una part de la solució. Moltes vegades amb companyes del Sindicat de Llogateres hem discutit si cal apostar-ho tot per regular els preus de l'habitatge o no, ja que cada pujada salarial podria veure's engolida per un augment d'aquests preus. Però la discussió és molt més complexa. El problema de fons de l'habitatge és que s'ha convertit en un actiu financer i això és incompatible amb una vida digna. Cal treure'l del mercat, igual que la salut, l'educació, l'aigua o els aliments. Si els rics volen invertir, que ho facin en or, rellotges, cotxes de luxe o art, però no en allò que és indispensable per viure.

El cost de la vida i la desigualtat perjudiquen també a les persones que tenen un habitatge o que viuen en zones poc tensionades pel que fa al preu de les cases. Per elles la lluita per uns salaris dignes i unes condicions de treball compatibles amb una bona vida es fa indispensable. I aquí és on rau la nostra força: actuar allà on la gent treballadora té problemes. El sindicalisme de la CGT ha d'estar arreu, superant l'economicisme de les grans centrals sindicals i analitzant la complexitat dels factors que ens condemnen a una vida precària.

■ Què fem davant aquest panorama?

En aquest sentit, hi ha un rum-rum dins el moviment per l'habitatge i el sindicalisme laboral en el qual **es parla d'un nou cicle de lluita i de la vaga general per l'habitatge**. Aquest moviment està protagonitzat per les joves i precàries, però cada dia són més, recolzades pels sindicats i les treballadores als centres de treball.

Si ens hi fixem, estem veient noves postures per part del sindicalisme de concertació. Les joventuts de la UGT, Avalot, s'han posicionat sobre la qüestió en comunicats, informes i actes i CCOO Catalunya ha creat una secretaria d'habitatge. Tot i que amb poc impacte, comencen a fer acte de presència a la majoria de manifestacions per la qüestió. Veurem quin és el seu límit en aquesta lluita quan el PSOE els toqui el crostó, però de moment, allà estan picant pedra. Nosaltres, el sindicalisme de combat, com a aliats principals del moviment per l'habitatge, haurem de fer un pas endavant per garantir que la gent treballadora no sigui escanyada entre sous precaris i lloguers o hipoteques impossibles.

La classe treballadora no necessita pedaços ni pactes a la baixa. Necessita organització i capacitat de pressió per forçar els agents econòmics del capitalisme i els governs a retrocedir. Necessita salaris que permetin viure bé i un sostre garantit. I això, com sempre, no vindrà dels despatxos ni de la bona voluntat dels governants, sinó de l'organització, el conflicte i la lluita col·lectiva.

**El combat està servit.
Veurem qui colpeja més fort.**

1 Idescat 2023
2 INE 2023
3 GENCAT.cat

L'alimentació devora els salaris: **QUÈ PODEM FER?**

Rubén Martínez i Adrià Rodríguez
IDRA, Institut de Recerca Urbana de
Barcelona

L'encariment dels aliments s'ha convertit en una de les principals tensions per a les llars treballadores. Des de 2020 els preus dels aliments s'han encarat un 34%. L'habitatge i l'alimentació són avui les seves dues principals despeses. A l'àrea metropolitana de Barcelona, gairebé una tercera part dels ingressos se'n va al lloguer i una quarta part a omplir el cistella de la compra. Això deixa a les famílies poc més d'un 40% del pressupost per afrontar la resta de necessitats essencials, amb un marge ínfim per sostenir vides dignes. El cas de l'habitatge està àmpliament diagnosticat: la

regulació, la inversió en grans infraestructures —tant viàries com logístiques— i la distribució dels recursos públics, s'ha anat consolidant un oligopoli alimentari d'una magnitud considerable que afavoreix sistemàticament els actors més grans.

■ Qui controla els preus dels aliments?

El sector agroalimentari global presenta un grau de concentració extraordinari. Les deu principals empreses agroquímiques, productores de pesticides i fertilitzants sintètics, controlen prop del 95% del mercat mundial. En el comerç de grans bàsics, quatre

Els preus dels aliments no responen al mercat, sinó al poder de classe d'un oligopoli que els controla

propietat s'està concentrant en poques mans, i amb ella també el poder de decidir sobre els lloguers i les polítiques públiques del sector. El llibre *El Segrest de l'Habitatge*, de Jaime Palomera, ho exposa amb claredat i proposa sortides possibles. Però, què passa amb l'alimentació? Què i qui hi ha darrere l'augment dels preus del menjar? A l'estudi **Per què puja la cistella de la compra?** de l'IDRA hi apuntem algunes respostes.

És evident que diversos factors, com la invasió d'Ucraïna, les tensions comercials o la crisi climàtica, han influït en l'augment del preu dels aliments. Però que les causes siguin múltiples no significa que siguin ni espontànies ni fruit de forces incontrolables. Al darrere hi ha decisions polítiques i interessos econòmics concrets. Mitjançant la fiscalitat, la

corporacions —ADM, Bunge, Cargill i Dreyfus, conegudes com ABCD— monopolitzen aproximadament el 70% de la soja, el blat i el blat de moro que es comercialitza al planeta.

Aquestes matèries primeres són la base de la producció de carn i de gran part dels aliments processats i ultraprocessats. Alhora, actuen com a actius financers en els mercats de futurs, fet que accentua l'especulació i genera una elevada volatilitat en el preu final dels aliments.

A Espanya, sis grans grups empresarials —Valls Companys, Ebro Foods, bonÀrea, Nestlé, Coca-Cola Europacífic Iberia i el Grup Fuertes— agrupen més de cent marques de productes carnis, d'arròs, pasta, aigua, làctics, begudes ensucrades, xocolata, aliments

processats i fins i tot cosmètica. L'aparent varietat d'un supermercat amaga, en realitat, una concentració de poder empresarial molt elevada. Pel que fa a la venda al detall, la situació no és diferent: Mercadona acapara gairebé el 30% de tota la quota de mercat.

Si l'augment de preus respongués només a costos externs, els marges empresarials haurien disminuït. Les dades indiquen just el contrari: el sector agroalimentari és el que més ha incrementat els marges des del 2020, amb una pujada del 38% segons l'Observatori de Marges Empresarials. Quina empresa pot requerir ajustar preus quan s'està mercadejant amb una necessitat bàsica com l'alimentació en un mercat sense gairebé competència?

El poder de mercat acumulat permet capturar rendes de monopoli, és a dir, beneficis extraordinaris que no provenen de cap millora d'eficiència, sinó de la manca de competència real. La recerca d'Isabella Weber sobre la "coordinació implícita" ajuda a entendre aquest fenomen: en contextos de xoc, quan totes les empreses saben que la resta comparteix incentius per apujar preus, es generen respostes paral·leles que deriven en increments generalitzats sense necessitat de pactes formals. En un sector tan concentrat com l'alimentari aquesta dinàmica es fa especialment visible.

■ Organitzar poder social per democratitzar l'alimentació

Com que l'alimentació és una necessitat bàsica, moltes llars treballadores s'han vist obligades a desplaçar el consum cap a productes de menor qualitat, buscant alternatives més econòmiques. Però és precisament aquesta gamma més barata la que més s'ha encarat. Aquest fenomen, conegut com a *cheapflation* o baratflació, empeny les famílies cap a aliments que, per la seva composició i la manera com s'elaboren, resulten més perjudicials tant per a la salut com per al planeta.

Dit d'una altra manera, la concentració de poder en el sector alimentari no només erosiona el poder adquisitiu de les llars, sinó que també s'associa a un deteriorament de la salut pública, amb més casos de diabetis, malalties coronàries i alguns càncers, i a l'agreujament de la crisi ecològica, tant en termes climàtics com de pèrdua de biodiversitat.

Calen estratègies per abaratir els aliments sense renunciar ni a la salut ni al planeta. I això només serà

possible si s'organitza poder social a l'altra banda de la balança. Cal desmuntar l'oligopoli alimentari i construir un sistema divers en tots els sentits: en la propietat de la terra i de les llavors, en les formes de producció i en els circuits de distribució. En l'àmbit de l'habitatge, el Sindicat de Llogateres i moltes altres organitzacions han estat capaces d'esdevenir una contrapart política real. En l'alimentació cal obrir un camí similar: articular una aliança entre petits i mitjans productors, consumidors urbans i les persones que treballen a les grans empreses del sector.

■ Polítiques públiques per desmuntar l'oligopoli

Les polítiques públiques han de transformar l'actual oligopoli en una economia alimentària plural i diversificada. En destaquem cinc línies d'acció: (1) reorientar les ajudes de la Política Agrícola Comuna, que fins ara han beneficiat sobretot qui més té i haurien d'anar a qui menys té; (2) desplegar una fiscalitat que desincentivi la concentració de terres, propietats i superfície comercial, i que al mateix temps afavoreixi la petita pagesia i el petit comerç; (3) blindar els drets laborals de les persones que treballen al camp, tenint present que el 60% són agricultors sense terra i el 25% són treballadors migrants; (4) implementar una Seguretat Social Alimentària, basada en una targeta moneder per adquirir determinats aliments i en determinats establiments; i (5) planificar una xarxa pública de distribució alimentària, amb centres de distribució majorista i mercats municipals que funcionin com a supermercats públics.

Aquestes mesures han d'anar acompanyades d'una entrada d'actors socials, científics i sindicals en la governança de les institucions i les infraestructures alimentàries, com Mercabarna.

La narrativa habitual presenta l'augment del preu dels aliments com un desajust temporal entre oferta i demanda. Però això no s'aguanta en un sector on els aliments essencials funcionen en la pràctica com un "antimercat": la demanda és rígida i les famílies no poden deixar de comprar pa, llet, ous o oli. Confiar en el suposat poder dels consumidors només serveix d'excusa perquè l'oligopoli continuï funcionant amb total normalitat. El que necessitem és poder de classe: al camp, a les empreses i per part dels treballadors i treballadores que viuen a les ciutats.

Salaris i drets insuficients per al metall de Barcelona

Des de la Federació Metal·lúrgica de la CGT de Catalunya denunciem l'opacitat en els processos de negociació, l'exclusió de sindicats minoritaris i uns acords que consoliden la pèrdua de poder adquisitiu

Verónica Pérez Alonso

Secretària general de la Federació Metal·lúrgica de la CGT de Catalunya

La negociació del conveni del metall de Barcelona ha estat tota una cursa d'obstacles imposada a la classe treballadora, no pas per manca de reivindicacions clares ni per absència de mobilització (les plantilles han donat resposta amb una força exemplar durant les vagues dels dies 29 i 30 d'octubre), sinó per la dilació intencionada d'un procés que ha mantingut durant mesos a milers de persones en la incertesa, la precarietat i el desgast.

Des de la CGT ho diem clar: allargar deliberadament una negociació mentre les persones treballadores continuem perdent poder adquisitiu és una forma de maltractament laboral col·lectiu.

Mentre els ritmes de treball s'intensifiquen i els beneficis empresarials continuen creixent, la patronal i els sindicats majoritaris han decidit ajornar reunions, allargar terminis i administrar la informació amb comptagotes. Aquesta manera de negociar no és neutral ni improvisada: és una estratègia calculada per desgastar, desactivar el conflicte i rebaixar expectatives. L'opacitat és norma, no excepció, i la classe treballadora sempre està deliberadament allunyada del contingut real de la negociació.

La CGT i altres sindicats de base som excloses de la taula de negociació, tot i representar milers de treballadores i treballadors del sector. Una exclusió que permet que unes poques decideixin per totes, buidant de contingut la negociació col·lectiva i avantposant la pau social encara que no garanteixin el nostre poder adquisitiu i ens facin retrocedir en drets.

L'acord del conveni del metall ha estat signat, però a l'espera d'analitzar el redactat final, la desconfiança és més que legítima amb una clau-

sula d'absentisme signada, però no anunciada al preacord. La plantilla del metall acumula una pèrdua de poder adquisitiu del 13% en els darrers 15 anys i aquest acord no enfronta ni compensa aquesta realitat.

D'altra banda, el conveni del comerç del metall ha estat tancat amb una negociació ràpida, sense debat real i amb increments salarials clarament insuficients. A més, l'acord no incorpora cap clàusula de garantia salarial completa, fet que assegura que la pèrdua de poder adquisitiu continuarà. Allò que a la metal·lúrgia s'ha allargat durant mesos per desgastar la plantilla, al comerç del metall s'ha tancat amb presses per blindar un acord de mínims.

Estratègies diferents, un sol objectiu: prioritzar interessos patronals i consolidar la pèrdua de drets.

A la CGT continuarem denunciant amb fermesa aquesta manera de negociar i advertim que no normalitzarem ni la dilació com a eina de pressió ni els acords ràpids que empobreixen la classe treballadora. El metall no necessita titulars triomfalistes, sinó transparència, participació real i convenis que defensin els salaris davant la inflació i garanteixin drets i entorns de treball segurs.

La mobilització i les vagues han demostrat que la força és nostra, la tenim als centres de treball i als carrers, no als despatxos tancats. Davant negociacions que juguin amb el temps, el cansament i la desinformació, des de la CGT continuarem lluitant, organitzant a la classe treballadora i assenyalant responsables.

Negociar així és maltractar, i davant el maltractament, tenim dret a respondre col·lectivament.

ARCHROMA, UNA VAGA NECESSÀRIA

Comitè de Vaga Archroma Ibérica

El passat 3 de novembre es va iniciar una vaga indefinida a Archroma Ibérica, empresa de fabricació de colorants i pigments per al sector tèxtil i paper situada al Prat de Llobregat.

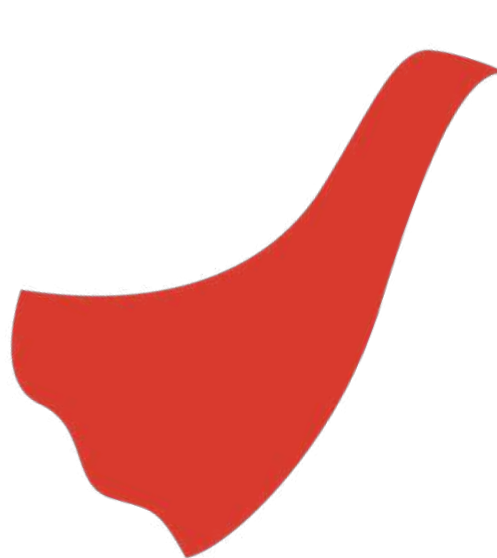
En els últims anys la fàbrica ha estat desproveïda d'inversió suficient per a garantir una seguretat real en planta a causa dels ajustos i retallades contínues que han permès l'envelliment de les instal·lacions i equips. Un envelliment i inseguretat amb el qual la plantilla ha anat convivint a l'espera d'una promesa reinversió en planta que mai arribava.

Aquestes circumstàncies s'han vist agreujades l'últim any per la reducció de la plantilla, d'unes 325 persones a escasses 280. A més, aquesta onada d'acomiadaments ha culminat amb el de dos companys en plena edat de treball, sense més motius que els econòmics, organitzatius i productius, mentre hi ha persones en fàbrica que demanen ser jubilades. És per tot això que la plantilla de producció va decidir aixecar-se i fer-se veure després d'anys de resignació. Des del 3 de novembre vam formar un bloc que va resistir durant més de quatre setmanes per a fer valer uns mínims bàsics que ens permetin treballar amb tranquil·litat i seguretat a la fàbrica, sense haver de preocupar-nos de si els representants de la plantilla que han de vetllar per la nostra seguretat són realment efectius i si, per tant, els riscos estan continguts.

Més enllà de les campanyes mediàtiques que usa l'empresa per a afirmar que

tot va bé, la plantilla denuncia que a la fàbrica es desprenen bigues, trossos de sostre o els gasos tòxics inunden la zona de treball. Aquests problemes, es deuen a la falta d'inversió, tot i que l'octubre de 2024 es va anunciar als mitjans l'arribada de 20 milions d'euros, que no s'han vist reflectits ni en la planta ni en la seva seguretat. En aquest mes de vaga, la plantilla ha realitzat concentracions davant l'Ajuntament del Prat de Llobregat, el Parlament de Catalunya i la Generalitat i ha tingut reunions amb diferents càrrecs polítics d'ERC, Comuns, CUP i PSC. La direcció d'Archroma no està disposada a arribar a acords amb el comitè de vaga ni a implementar millores reals en les condicions de la plantilla, ni a aplicar les inversions necessàries per a mantenir els estàndards de seguretat establerts en la directiva Seveso III. Tampoc està treballant per acordar millores en l'edat de jubilació, propiciant l'envelliment d'una plantilla que ha de fer tasques d'alta càrrega física, com la manipulació de matèries primeres. Davant la falta de resposta de la direcció de l'empresa, la plantilla va decidir desconvocar la vaga després de més de quatre setmanes i lluitar des de dins, agafant forces per a la propera ocasió. Des d'aquest comitè de vaga es vol agrair tot el suport mostrat pels treballadors i treballadores i les companyes de CGT, així com a la Federació Comarcal de la CGT del Baix Llobregat, que han dedicat els seus esforços i temps a col·laborar amb aquesta lluita. Continuarem lluitant mentre ens quedi alè.

Salut!

LES HEROÏNES SILENCIADES DEL SAD

Secció Sindical SAD CGT ZONA 3,
EN REPRESENTACIÓ DEL SAD CGT BCN

El servei d'ajuda domiciliària (SAD), és un servei públic que els Ajuntaments ofereixen als ciutadans més vulnerables de la població, però la seva gestió és externalitzada a empreses privades, amb 4.000 treballadores i uns 25.0000 usuaris a Barcelona. Això comporta una dicotomia entre la necessitat de guanys de les empreses i una atenció òptima a les persones. L'experiència deriva en una precarització alarmant de les treballadores, amb salaris mínims, un sector majoritàriament feminitzat i, per tant, en **una desprotecció de les treballadores, amb una situació molt vulnerable**. A aquest context cal afegir la **invisibilització del sector**.

Les treballadores del SAD presenten un escenari definit per abusos laborals de tota mena i un incompliment constant dels drets més bàsics, sustentat per convenis signats pels anomenats sindicats majoritaris. Aquests vulneren fins i tot l'actual Estatut dels treballadors, el marc legal de sortida de qualsevol conveni, tal com han afirmat, a CGT, alarmats, diversos inspectors de treball.

Un dels eixos principals en la perversió de la gestió feta per les empreses del SAD és la **bossa d'hores**. Aquesta es basa a definir com a "hores negatives" totes aquelles que les treballadores, per causes alienes a la seva responsabilitat, com la gestió de les empreses, **no poden dedicar a atendre a usuaris**. Aquestes hores buides dintre dels seus registres horaris, definides com a "débit" hauran de ser recuperades fora del seu horari laboral, segons el conveni.

Si aquestes hores "buides" fossin sempre al final de la jornada, seria una condició de precarietat per a elles, però les permetria marxar abans de la feina i després "recuperar-ho". Tanmateix, aquesta condició ja per se precaritzadora (deure

hores, tot i acudir al lloc de feina) es multiplica quan:

- **El sistema que registra les hores** no computa mai bé quan les treballadores són a la feina, entre el primer i darrer fitxatge, tal com estableix la llei.
- **Es desglossa el còmput de les hores** treballades en atenció a usuaris i desplaçaments, els quals gairebé mai són reals i sempre es compten a la baixa. Inclús es pot arribar a detallar un minut entre un usuari i un altre.
- **Se'ls hi presenten planificacions de feina**, on el temps de descans és inexistent (o se'ls hi diu que se'ls hi registra, però no el poden gaudir, o apareix al mateix moment i hora que han d'estar atenent un usuari, o bé apareix, però després no es computen altres vint minuts en desplaçaments, o bé se'ls hi diu que fer el descans allarga l'horari laboral, o apareix fora de la jornada...)
- **Se'ls hi registren com a hores a deure** buits enmig de la jornada, minuts i hores de milers de treballadores, que, tot i ser al seu lloc de feina (a un banc, al carrer, o prenent un cafè, si és que s'ho poden permetre) i no poder marxar a casa (moltes viuen fora de Barcelona), no són computades com a temps efectiu de feina i, per tant, hauran de treballar el doble.

Si ja és pervers treballar amb una bossa d'hores, s'ha d'afegir un **registre irreal de les efectivament treballades**. Aquests fets, que suposen frau a la Seguretat Social, deriven també en un perjudici de la salut física i mental de totes aquestes dones que viuen constantment

amb el pes de "deure hores", mentre van d'un usuari a un altre corrents, amb un alt percentatge d'accidents, veuen com no es registren les hores que treballen i pateixen quan es queden al carrer sense poder marxar a casa.

Un altre dels abusos existents és la d'una suposada "**disponibilitat**" en nom de la "naturalesa del SAD", l'argument de les empreses. Aquesta disponibilitat **no reconeguda ni retribuïda en nòmina es tradueix en alteracions diàries i sobtades de l'horari contractat, sense ni tan sols el preavis mínim establert per llei (cinc dies)**. Les dones, algunes desinformades, es troben sempre angoixades per deure hores i per no saber mai a quina hora que hauran de sortir de la feina, el que interfereix en la seva vida privada (conciliació), per la qual cosa, es veuen obligades a justificar la seva vida personal.

Si a tots aquests factors afegim la perillositat no retribuïda a la que han d'enfrontar-se; l'exposició a possibles maltractaments o assetjaments sexuals dins dels domicilis; una incorrecta avaluació de riscos (l'existent, feta en tant que mouen pesos, no persones); domicilis sense ajudes tècniques (alta incidència de baixes); factors psicosocials derivats de l'estrès laboral, concloem que totes aquestes dones que ens creuem sense saber-ho cada matí pel carrer són unes supervivents que fan una feina altament necessària, les cures, i unes autèntiques heroïnes, silenciades per empreses, Ajuntament i Generalitat.

Hi haurà algú prou valent per aturar tanta perversitat i per fer que les persones vulnerables de la nostra ciutat, i de tot Catalunya, tinguin una atenció digna?

Des de la CGT, continuarem ajudant totes aquestes dones a alçar la seva veu i apoderar-se per a dir: prou abusos al SAD!

EL COMITÈ DE SEGURETAT I SALUT I EL PAPER CLAU DELS DELEGATS DE PREVENCIÓ

Àlex Tisminetzky

Advocat laboralista i afiliat a CGT

L'actuació real i eficaç en matèria de prevenció de riscos laborals no és només una obligació legal per a les empreses, sinó també un dret fonamental a la salut laboral dels treballadors. En aquest àmbit, la participació sindical és un element essencial per garantir entorns de treball segurs. Dues figures resulten especialment rellevants: el Comitè de Seguretat i Salut (CSS) i els Delegats de Prevenció, que actuen com a eines imprescindibles en la defensa de la salut laboral. En aquest article intentarem fer un petit resum de les seves característiques legals.

■ Què és el Comitè de Seguretat i Salut?

El CSS és l'òrgan de participació unitària dels treballadors destinat a la consulta regular i periòdica de les actuacions de l'empresa en matèria de prevenció de riscos laborals. La seva creació és obligatòria en totes aquelles empreses o centres de treball que tinguin 50 o més treballadors.

Aquest comitè té una composició paritària: hi participen, en igual nombre, els representants de l'empresa i els representants sindicals dels treballadors, que són els Delegats de Prevenció.

El CSS no és un òrgan executiu, sinó consultiu. Això vol dir que no substitueix les responsabilitats laborals, civils o fins i tot penals de l'empresa en matèria de prevenció de riscos laborals, però sí que té la funció d'analitzar, debatre i proposar millores en totes les qüestions relacionades amb la seguretat i la salut laboral.

El comitè s'ha de reunir, com a mínim, trimestralment i sempre que ho sol·liciti alguna de les parts davant situacions de risc greu o canvis substancials en les condicions de treball. Poden participar, amb veu però sense vot, els membres del Comitè d'Empresa, delegats LOLS o treballadors interessats en algun tema concret. La part social també pot estar acompanyada per tècnics o especialistes en els temes a tractar.

■ Què fer si l'empresa té més de 50 persones treballadores i no ha constituït el Comitè de Seguretat i Salut?

La constitució del CSS no és opcional. D'acord amb l'article 38.2 de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals (LPRL), totes les empreses o centres de treball amb 50 o més persones treballadores estan obligades a crear-lo. La seva inexistència suposa, per tant, un incompliment greu de la normativa preventiva.

Davant aquesta situació, els Delegats de Prevenció i la representació sindical poden requerir formalment l'empresa, preferentment per escrit, perquè procedeixi a la constitució immediata del CSS, deixant constància de la data, el nombre de persones treballadores i la base legal de l'obligació.

Si l'empresa persisteix en l'incompliment, la representació dels treballadors pot denunciar-ho a la Inspecció de Treball, i en darrera instància fins i tot es pot interposar demanda judicial de conflicte Col·lectiu davant dels Jutjats Socials.

L'absència del CSS implica una manca d'espais de participació, consulta i seguiment sindical de la prevenció, cosa que pot agreujar els riscos i invisibilitzar problemes greus de salut laboral.

■ Qui són els Delegats de Prevenció?

Els Delegats de Prevenció són els representants de les persones treballadores amb funcions específiques en matèria de prevenció de riscos laborals, i conformen el CSS.

Si no hi ha Conveni Col·lectiu o acord (escrit o tàcit) els Delegats de Prevenció són designats pel Comitè d'empresa d'entre els seus membres, i per tant els Delegats de Prevenció (si no hi ha un acord en un altre sentit) han de ser també membres del Comitè d'Empresa. Però per acord (signat o tàcit) o per Conveni

Col·lectiu es pot permetre que els Delegats de Prevenció siguin uns altres treballadors que no siguin membres del Comitè d'Empresa, fet que es dona a molts centres de treball, i que és molt recomanable, ja que permet tenir unes persones únicament dedicades a les tasques de prevenció de riscos laborals, que moltes vegades necessiten una dedicació d'hores molt important, en acompanyaments a Inspeccions de Treball, reunions i estudi dels documents i normatives en la matèria.

La seva figura és essencial perquè actuen vetllant perquè es compleixi la normativa preventiva als centres de treball, amb unes possibilitats molts àmplies, que arriben fins i tot a la paralització de l'activitat productiva en cas de risc greu i imminent (article 21 LPRL), i de la que ja vam fer una anàlisi extensa al Catalunya de novembre de 2019, número 212.

■ Quins drets tenen els Delegats de Prevenció?

La LPRL reconeix als Delegats de Prevenció un conjunt ampli de drets que els han de permetre exercir la seva tasca amb garanties. Entre els més destacats hi trobem (a més del citat dret a la paralització de l'activitat productiva).

- Dret a rebre informació sobre tots els aspectes que afectin els riscos laborals. Aquest dret és fonamental, ja que sense accés a tots els documents i avaluacions que tinguin relació amb la salut laboral a l'empresa, els Delegats de Prevenció no poden dur a terme la seva tasca amb eficàcia. El dret a la informació dels Delegats de Prevenció inclou tot allò que tingui relació amb la salut laboral: contractes, baixes, avaluacions de riscos, productes químics, comunicats d'accident de treball... Si l'empresa es nega a donar alguna informació, cal denunciar-ho a la Inspecció de Treball, que en aquests casos pràcticament sempre obliga a l'empresa a donar la informació requerida. Cal tenir en compte que el dret d'informació és individual de cada Delegat de Prevenció i, per tant,

EL COMITÈ DE SEGURETAT I SALUT I ELS DELEGATS DE PREVENCIÓ SÓN EINES FONAMENTALS PER A L'ACCIÓ SINDICAL EN EL DIA A DIA DELS CENTRES DE TREBALL

l'empresa no compleix la seva obligació donant la informació només a uns Delegats de Prevenció, exclouent-hi als altres (intentant afavorir uns sindicats per sobre dels altres).

- Dret a ser consultats amb caràcter previ sobre qualsevol decisió empresarial que pugui afectar la salut laboral. Aquest dret també el vam analitzar la Catalunya nº 196, d'octubre de 2017, però com a resum dona dret als Delegats de Prevenció a conèixer i donar la seva opinió amb

antelació de 15 dies a l'aplicació de mesures laborals que tinguin efectes en la salut laboral, que inclouen canvis d'horaris, nous productes, canvis organitzatius, etc.

- Dret a acompanyar els tècnics en les avaluacions de riscos i els inspectors de treball en les seves visites, també de vital importància per fer arribar la versió sindical a les autoritats..

■ Poden tenir responsabilitat els Delegats de Prevenció pel no compliment empresarial en matèria preventiva?

La resposta és no. Els Delegats de Prevenció formen part del CSS, que és un òrgan consultiu, que ajuda i controla l'empresa en matèria preventiva, però les mesures aplicades són responsabilitat única i exclusiva de l'empresa, i les infraccions empresarials no poden ser imputades als Delegats de Prevenció.

Tampoc poden ser imputats els Delegats de Prevenció per l'ús i difusió de la informació a què tenen accés, sempre que en facin un ús sindical o de denúncia de situacions de salut laboral a l'empresa; per exemple, els Delegats de Prevenció poden difondre els resultats d'una avaluació de riscos psicosocials a la plantilla per informar els treballadors de la situació de risc en la que es troben.

Per tant, el consell és utilitzar la informació rebuda com a Delegat de Prevenció exclusivament amb finalitats preventives i sindicals i especialment per informar la plantilla dels incompliments empresarials.

■ Una eina sindical imprescindible

El Comitè de Seguretat i Salut i els Delegats de Prevenció són eines fonamentals per a l'acció sindical en el dia a dia dels centres de treball. La seva eficàcia depèn, en gran mesura, de la formació, el suport sindical i la implicació activa de la plantilla. En un context de precarització de les condicions laborals, cal reforçar aquests espais de participació és més necessari que mai. La salut laboral no és negociable i ha d'imposar-se per sobre dels beneficis d'uns pocs capitalistes.

AMAPOLA PEIRÒ

«El sindicalisme era una manera de lluitar, però també d'organitzar una societat futura llibertària»

Amapola Peiró, (Limballa de casada) és neta de Joan Peiró Belis, secretari general de la CNT i ministre, i filla de José Peiró Olives, que va escriure una biografia del seu pare per a mantenir viu el seu record. Aquests últims anys, Amapola ha treballat la seua publicació, que l'any passat va veure la llum amb el títol *Juan Peiró, mi padre. Una vida ejemplar*, editat per la Fundació Salvador Seguí i la CGT.

TEXT

Adrián Zarco Santiveri

Com va sorgir la publicació del llibre?

A casa tinc l'original de les pàgines escrites pel meu pare. Són dos volums gruixuts. Quan em vaig jubilar no ho vaig fer de seguida i de cop em vaig dir a mi mateixa: "Potser podria ocupar-me d'això". Vaig agafar aquestes pàgines, que tenia escrites a màquina pel meu pare, i em vaig posar a corregir tot el que em semblava que no anava. Després vaig pensar: "I amb això què faré?". Llavors vaig començar a contactar amb persones a Espanya que podrien interessar-se per l'escrit del meu pare, perquè ell ja havia tingut contactes abans amb editorials. De fet, el 1978 havia publicat *Juan Peiró, teórico y militante del anarcosindicalismo español*, però va decidir ampliar la informació amb

una segona biografia. La contestació que va tenir llavors va ser que aquesta era massa llarga i no podien publicar-ho, per la qual cosa, li van demanar que la reduís. Abans de morir el 2005, va arribar a una versió que teníem en disquet. Aquesta la vaig enviar a Emili Cortavitarte, a la Fundació Salvador Seguí i a José Puig Pla, també de la Fundació i la CGT. Vaig estar en contacte amb ells. Els vaig dir que el que m'agradaria era que es publicués el que va escriure el meu pare.

El 2024 vaig anar amb el meu marit a Madrid i ens vam entrevistar amb Carlos Ramos, de la CGT d'allà. Amb ell vam començar a parlar de la possibilitat de publicar el llibre. Des de llavors es va anar concretant amb Emili Cortavitarte, José Puig Pla de Mataró i Carlos Ramos. El juny de l'any passat vaig tenir la notícia que estava publicat el llibre. Com que havia escrit el pròleg, em van proposar participar en les presentacions oficials del llibre a Madrid, València, Barcelona i Mataró. Cortavitarte va exposar les idees del meu avi, la part política, i jo m'encarregava de la faceta familiar.

Què creus que aporta el llibre per a entendre la biografia d'una persona com el teu avi?

És un testimoni excepcional, perquè dels tres fills nois, el meu pare era el que va estar més prop del meu avi a la vida quotidiana: va treballar a la cooperativa Cristalerías de Mataró, com tots els homes i les dones de la família, i es va interessar més en el que feia l'avi. Després d'haver lluitat en el front d'Aragó, aquest el va cridar per a venir a València, quan estava al ministeri, per a fer-li de xofer, perquè el meu avi mai va tenir cotxe ni sabia conduir. És a dir, tenien relacions molt estretes, perquè cada dia estaven junts. El meu pare es va vincular a la CNT i a les Joventuts Lliber-

tàries, perquè era molt jovenet quan va travessar la frontera amb tots els espanyols en la retirada. El testimoni del meu pare, doncs, és molt interessant, perquè va conèixer el meu avi, d'una manera molt personal. És una història, a part d'això, dels anys de 1915 fins a 1942, quan el van afusellar. Són anys de lluita obrera i també de problemes interns en la CNT. Cal no oblidar a Guillermina, la meua tia, perquè és la que va ser la més lluitadora, amb les idees anarquistes. A Mataró va fer molt per a la memòria de l'avi.

És molt interessant la reivindicació que fa el teu pare de les dones dels cenetistes i, en particular, també del paper de Mercè Olives, la seua dona.

LLa meua àvia mai va ser militant de la CNT, però va ajudar al meu avi en tota la seua vida. No era com algunes membres de Mujeres Libres de l'època, que lluitaven per les idees anarquistes. Ella no, però es va ocupar de criar set criatures, sense comptar els que van morir, a més de resistir la persecució de la policia. Això ho explica en el llibre el pare. Va ser una part molt important de la vida del meu avi.

Les dones casades amb llibertaris no van ser sovint militants de la CNT, però el seu paper era molt important malgrat tot, encara que elles mateixes no foren sindicalistes. El meu avi, quan estava a la presó, la qual cosa era molt freqüent, sabia que Cristalerías de Mataró ajudava amb diners, perquè quan seus els obrers estaven privats de llibertat, que era bastant sovint, els pagaven el salari. És a dir, tenien la paga a casa malgrat tot. Això va permetre a la meua àvia sobreviure amb tots els nens que tenia. Ella era tan anarquista com la que més, perquè a casa tenia la porta oberta a tots els companys que podien venir, i quan els feia falta alguna cosa ja sabien que a la casa de Peiró la trobarien. Si no estava l'avi, estava Mercè.

Les dones també treballaven a las Cristalerías de Mataró, a les oficines. La meua àvia no. Quan va morir allí, a Mataró, el 1946, poc després que afusellaren al seu marit, va tenir una cerimònia molt important. La gent recordava l'avi i van venir a l'enterrament per ella, però també per la memòria d'ell i com a manera de protestar contra el franquisme.

Una altra qüestió que apareix respecte al teu pare i al teu avi és el gran sentiment d'humanitat i la importància del saber i de la cultura que s'associa amb la família Peiró.

La cultura sempre va ser-hi present i, sobretot, les idees humanistes. És a dir, al meu avi el que li semblava important era emancipar a la classe obrera. Va ser completament autodidacta, va aprendre a llegir i a

escriure als 20 anys. Abans, no podia llegir els papers del sindicat, i va dir: "això no pot ser", i va aprendre amb l'ajuda d'un veí i de diverses persones. També va aprendre molt a la presó, que era la universitat dels obrers, dels militants.

Al cap de pocs anys de la creació de la cooperativa, va aprendre a llegir i a escriure als 20 anys. Abans, no podia llegir els papers del sindicat, i va dir: "això no pot ser", i va aprendre amb l'ajuda d'un veí i de diverses persones. També va aprendre molt a la presó, que era la universitat dels obrers, dels militants.

Al cap de pocs anys de la creació de la cooperativa Cristalerías de Mataró va haver-hi una escola racionalista inspirada en les idees de Francisco Ferrer, a la qual anaven els nens dels obrers. La cultura en els mitjans anarquistes sempre va ser molt valorada.

Joan Peiró no podia imaginar una revolució social sense que els obrers foren tots, o almenys la majoria, conscients del que feien. Havien de posseir una idea precisa de l'objectiu: la revolució anarcosindicalista. Per això, ell no estava d'acord amb els anarquistes de la FAI, que de seguida volien fer la revolució a un poble o comunitat. Deia que això no tenia cap destí, perquè de seguida, els burgesos es rebel·larien i ho tombarien. Llavors s'havia de preparar a la classe obrera per a comprendre com funciona la societat i poder prendre decisions conscients. Per a ell, el sindicalisme era una manera de lluitar, però també d'organitzar una societat futura llibertària, per a la classe obrera.

Quina és la teua valoració de tot el procés de la publicació del llibre i les presentacions?

Vaig estar més que contenta de veure que el llibre es publicava perquè, evidentment, vaig pensar que el meu pare hagués estat el més feliç del món de saber tot el que es feia per l'avi.

Estic molt alegre que es parle de l'avi i, sobretot, de les seues idees, les quals van donar com a resultat el *manifest dels Trenta*, el trentisme. Que la gent, sobretot la jove, pugui tenir coneixement de les seues idees i del trentisme i saber que els anarquistes no eren un monòlit.

Ha valgut la pena que fos publicat en la Fundació Salvador Seguí, ja que Salvador Seguí era el que va introduir al meu avi en el sindicalisme, perquè va donar un míting que el meu avi va presenciar quan era molt jovenet i el va entusiasmar tant que es va dir: "He de fer el mateix, he de ficar-me en el sindicalisme". És important que la joventut a Espanya sàpiga que hi ha totes aquestes diferències en el moviment anarquista. Hi havia diverses opcions. Per a mi el que comptava sobretot era el sindicalisme obert a tots. ■

VALLCARCA

Fruits de la lluita veïnal

TEXT
Associació Veïnal
Som Barri

La tardor ha estat el temps de collita en aquest indret de la ciutat. Després d'un hivern d'amenaques, una primavera de mobilitzacions multitudinàries i un estiu de pressió cap a les institucions, comencem a veure senyals que tota aquesta perseverança dóna els seus fruits.

Per entendre aquestes victòries cal posar una mica de context a la situació actual del barri. Vallcarca és un barri afectat per un pla urbanístic antiquíssim que pretenia enderrocar centenars d'habitatges, botigues i tallers i construir edificis nous, la majoria de propietat privada. Part dels enderrocs serviria per ubicar el projecte de la "Rambla Verda" que, a l'estil de les rambles d'altres barris projectades per aquells temps, servia per higienitzar i revaloritzar aquesta zona, propera a Gràcia i el Parc Güell. Paral·lelament, en carrers propers, Núñez i Navarro pressionava molts petits propietaris, que van malvendre les seves parcel·les fent que, avui dia, el grup NN sigui propietari de més del 50% dels terrenys per edificar.

El 2008 van començar els enderrocs, però la crisi immobiliària i la pressió veïnal van aturar la construcció de noves promocions. En tots aquests anys, l'organització i lluita veïnals han estat constants i s'han aconseguit fites importants com la modificació urbanística de certs àmbits i salvar alguns edificis.

Però el 2025, el nou govern del PSC ha volgut reprendre l'antic pla, imposant-lo sense qüestionament, declarant que "a Vallcarca el temps del diàleg s'ha acabat".

Al gener s'anunciava la intenció d'expropiació i enderroc d'un grapat d'habitatges. Al maig es produïa el desallotjament de dos solars on, durant molts anys, una setantena de veïnes havien viscut en barraques autoconstruïdes. Al cap de pocs dies, s'anunciava el desallotjament d'altres finques ocupades i el seu enderroc per iniciar el projecte de la "Rambla Verda". En un discurs ple d'estigmatització cap a uns i de promeses d'ordre, neteja i revalorització de pisos per a altres, el PSC

anunciava una nova Vallcarca. Una Vallcarca sense pobresa, venien a dir.

Tots aquests anuncis han provocat les mobilitzacions més grans que hem vist al barri. Avui, passats uns mesos, ens trobem en una nova situació esperançadora: d'una banda, s'ha obert una taula de mediació per buscar lloc a algunes de les famílies amenaçades de desallotjament. De l'altra, l'Ajuntament ha anunciat la revisió del pla urbanístic i algunes desafeccions d'edificis pendents d'enderroc.

Tot i això, queden molts reptes en l'aire. Hem ajornat algunes amenaces, però els conflictes continuen oberts. El camí a fer és llarg, però avui podem mirar enrere i fer valdre el treball i les claus d'aquesta lluita.

Vallcarca és un barri petit i l'enemic molt gran. Per això fa temps que, des de l'Associació Veïnal Som Barri, provem totes les formes de lluita possibles, sempre des de l'assemblearisme i del treball des de baix. Aquest any hi ha hagut manifestacions multitudinàries que també han comptat amb el suport del teixit militant de la ciutat. En un context de crisi d'habitatge, "pla endreça" i conversió dels barris en apartadors turístics, altres moviments de la ciutat han entès que defensar Vallcarca és defensar també una manera de fer ciutat.

Però potser hi ha un ingredient que caracteritza la lluita vallcarquina i és que, per moltes de nosaltres, la vida en aquest barri no es pot dissociar de la lluita. Moltes de les dinàmiques d'habitatge, relacionals i de gestió dels nostres recursos estan basades en la vida comunitària. Això comporta un alt grau d'organització del dia a dia, amb complicitats, discussions i la necessitat de teixir constantment aquest conjunt de relacions que ens sostenen, que dignifiquen i fan menys precàries les nostres vides.

Fa molts anys que construïm aquest barri popular, vivint des de la solidaritat i l'autoorganització, i no deixarem que ens prenguin aquesta forma de viure tan fàcilment. Defensar Vallcarca també és defensar aquesta forma de vida.

CRÒNICA D'UNA JORNADA **AL CONGRÉS** Com afrontar el decreixement a i amb les institucions

TEXT

**Grup de Transformació
Ecosocial de CGT**

Beyond Growth és una iniciativa multipartidista en què participen una vintena de representants del Parlament Europeu. Té el seu origen a Brussel·les, l'any 2023, i pretenia fer possible una vida digna dins dels límits planetaris. A aquesta iniciativa li van seguir conferències similars a Àustria, Dinamarca, Itàlia i Irlanda.

El 26 de setembre, precisament, va ser el torn de l'Estat espanyol, al Congrés de les Diputades i Diputats de Madrid, i el grup de Transformació Ecosocial de la CGT va ser un dels col·lectius convidats a col·laborar.

Després de superar els nostres dubtes inicials sobre si havíem de participar o no en un espai tan institucional, vam decidir acudir a les jornades amb la intenció de recollir informació de per on caminen els posicionaments d'altres agents polítics respecte a l'emergència ecoso-

cial. I, sobretot, amb la missió de deixar constància de la nostra veu dins dels debats oficials i fer xarxa al costat d'altres organitzacions dissidents.

L'acte es va obrir amb la intervenció d'una ministra delegada pel govern, única representant oficial del mateix, que donava una idea bastant clara del baix perfil que el "govern més progressista de la història" té respecte a la transició ecosocial. Per altra banda, vam agrair que cap altre membre d'aquest participés.

Com ja hem comentat, l'obertura va ser a càrrec de Sira Abed Rego, Ministra de Joventut i Infància. Després de la seva intervenció es va fer la presentació de la Declaració Comuna per part de Nerea Ramírez Piris (Responsable de l'àrea d'ecofeminisme de Greenpeace Espanya-Portugal) i Hugo Abad Frías (Partici-

pa en la International Degrowth Network i a Research and Degrowth), a la qual van seguir diverses taules de persones expertes en l'enfocament acadèmic com Giorgios Kallis, Marta Rivera o Adrián Almazán. Especialment interessants van ser les aportacions clares i radicals d'aquest últim que, no per casualitat, és una de les tres persones, al costat d'Erika González Briz i Luis González Reyes, que van elaborar l'Informe "Transició Ecosocial a Catalunya (una proposta decreixentista)", per encàrrec i coordinació del nostre Grup de Transformació Ecosocial de CGT Catalunya.

La següent proposta va ser l'exposició de la taula dels moviments socials. S'hi van explicar les experiències d'espais com Barrios por Clima o l'Alianza Más allá del Crecimiento. També van tenir un espai els partits dels anomenats corrents progressistes, on hi van cabre les apostes des d'EH Bildu, Equo (Sumar), Esquerra Unida i també les del mateix PSOE.

Després del tancament d'aquest espai, va començar l'explicació, més interessant, d'algunes experiències pràctiques en decreixement dins de la societat civil i als governs municipals, on destaquem la participació de Sergi Cot, regidor d'Acció Climàtica a l'Ajuntament de Girona, on lidera un conveni amb Research & Degrowth International en clau decreixentista.

Ja a la tarda i tancant la jornada, es va plantejar la taula denominada Sindicalismo Más allá del Crecimiento que va moderar Erika González, una altra de les redactores del nostre informe ecosocial. En aquest espai vam participar com a Grup de Transformació Ecosocial de CGT Catalunya al costat d'altres sindicats com a LAB, ESK o Intersindical Canària, i enfront d'altres propostes com les de CCOO i UGT. Aquests dos últims, de manera general, no van plantejar una superació del sistema perquè les seves propostes no van més enllà d'un suau Greennewdeslisme, amb el plantejament de polítiques per ajudar a abordar l'escalfament global i la crisi financera mentre es manté intacta tota l'estructura del capitalisme, sense tenir en compte els perjudicis que aquestes mesures ocasionen al sud global. Tampoc van contemplar que aquestes polítiques, que no superen ni tan sols el marc institucional on es mouen, fossin tan nefastes que, en el millor dels casos, només serveixen de pedaçs per a un curt període de temps. Sembla que els sindicats "oficials" no es fan càrrec de l'allau de dades i estudis que ens auguren un futur distòpic si no actuem amb rapidesa i eficàcia sobre la nostra realitat més quotidiana.

Enfront d'això, la nostra proposta va plantejar que el sistema econòmic capitalista basat en el consum desmesurat i insaciable de recursos i energia està col·lapsant. Això significarà, de manera directa, la destrucció de moltíssims llocs de treball dels quals depenem per cobrir les nostres necessitats més bàsiques. Per tant, els sindicats, com a estructures d'organització de les treballadores, han de ser una eina clau de lluita que no podem desaproveitar. Per això,

hem de reconfigurar les nostres anàlisis, perspectives de lluita i reivindicacions des del punt de vista ecosocial.

D'entrada, és important pensar quines alternatives tenim, quines ocupacions poden passar per una fase de transformació cap a cobrir altres necessitats i com poden fer-ho de manera sostenible, autònoma, sense dependre d'elits o Estats. Això demana prioritzar i planificar el que necessitem i construir alternatives que, a més, estiguin sota control comunitari i que garanteixin la justícia social i ecològica.

Encara que el debat va ser enriquidor, destacarem la clara polarització de les posicions en els extrems expressats. El bloc en què es troba la CGT va ser el que va posar sobre la taula una de les visions més clares i coherents.

Per acabar, volem remarcar que la conferència Más allá del Crecimiento va resultar un espai deliberatiu que teòricament havia de suposar la cerca d'un nou model econòmic que es basés en la cura de les persones i el planeta, és a dir, en el manteniment de la vida. Però, al nostre entendre, no totes les organitzacions participants van acabar d'assumir, en profunditat, la radical urgència del desafiament ecosocial ni les tràgiques conseqüències de no encertar en les nostres solucions. Amb tot, entenem que exposar diferents opinions i estratègies i debatre-les en una de les més altes institucions de l'Estat és un símptoma que mostra que la preocupació comença a filtrar-se a unes certes elits de la progressia.

Va ser interessant participar en el debat per a intercanviar idees i connectar amb altres persones que comparteixen discurs amb nosaltres i que estan caminant en la mateixa direcció.

Perquè les paraules han de conduir a les accions, des del Grup de Transformació Ecosocial volem posar en funcionament un taller dins del sindicat i de les seves seccions que ens ajudi a canviar, a poc a poc, la nostra acció sindical i que ens permeti incorporar en ella les propostes decreixentistes. Si tot funciona bé, l'objectiu d'aquest taller és aconseguir un document que aglutini estratègies de transformació ecosocial des de tots els àmbits en els quals la CGT té militants. Aquest document ens permetrà planificar i avançar-nos amb propostes concretes a l'allau de guerres, acomiadaments, tancaments i reconversions que se'ns venen al damunt.

Som conscients que la transformació ecosocial no tindrà cabuda ni en l'Estat capitalista ni en les seves institucions, ni dins d'uns paràmetres d'explotació que no tinguin en compte la justícia social global, en el seu més ampli significat. Les forces sindicals poden i han de tenir un paper fonamental en aquesta transformació, marcant la diferència entre l'ecofeixisme i un món en el qual capiguem totes. Però per a això haurem de fer els deures més enllà de les nostres urgents lluites quotidianes de supervivència.

Estarem preparades per fer-ho?

COM PERDRE LA VIDA EN 62 MINUTS

Fa quatre anys i mig morí en Joan Liébana Tardío, bomber de la Generalitat, després de quedar atrapat en un incendi una hora sense que cap company avisés de la seva absència ni l'ajudés a sortir. Avui família i amistats continuen reclamant saber què li va passar

TEXT

Lau Xicart

En 62 minuts pots caminar de pressa 6.000 metres prop d'un riu, llegir 50 pàgines per acabar un llibre apassionant, netejar a fons una habitació, veure una pel·lícula curta d'acció, escriure un article d'unes 600 paraules, preparar els àpats de la setmana o fer una càlida videotrucada.

En 62 minuts també pots agonitzar esperant que algú se'n recordi que no hi ets, que estàs atrapat, ofegant-te a poc a poc amb el fum i cremant-te amb el foc crepitant. Pots estar esperant que algú se'n recordi que en vas entrar cinc i només n'han sortit quatre.

Ha sigut un repte entendre que fins ara quedàvem i ens trucàvem i ens compartíem... I ara sols em pregunto què va passar amb la teva vida i com vas trobar-te amb la mort.

Què vas pensar i qui vas trobar a faltar? Vas tenir records bonics mentre deixaves de respirar? Et vas poder desmaiar abans de continuar patint tant? Tant de bo et poguessis arribar a desmaiar. Desitjo que et donessis un cop al cap i no patissis gens. Però per l'autòpsia sé que vas patir molt. Vull saber què et va passar.

VERITAT

La mort ens porta preguntes sense resposta. A vegades ens fan avançar, teoritzar i créixer. Però les preguntes que t'envolten porten dolor, perquè sí que tenen respostes, però no ens les volen donar. Aquestes respostes les tenen les persones que eren amb tu.

Com estoics de cartó, ells es presenten impertorbables i aliens a tot mentre diuen no recordar res. L'amnèsia que relaten és real o

qui enganya? Mentrestant hi ha un entorn que pateix i que no pot fer el dol. La pèrdua impacta com una daga que a poc a poc s'enfonsa al fetge.

Recordo el dia que em van trucar per dir-me que havies mort: vaig imaginar un gran incendi, amb moltes altres víctimes. Doncs no: a la nau només hi havia cotxes i el teu cos abandonat. Vas morir sol i sense que ningú et recordés. Necessitaves el teu equip, que alguna persona sabés que no havies sortit de la nau, la nau on no hi havia ningú: vas entregar la teva vida per salvar un parell de cotxes... Tu, lluitant incansable, sempre al costat de les oprimides amb solidaritat i suport mutu, ara, mort sense tot el que vas entregar.

La justícia processal és inefficient. Les institucions es protegeixen i la camaraderia pren la mateixa forma que en una agressió masculista. Quan la justícia —sia el que sia— no arriba, la venjança comença a obrir-se camí i els desitjos més punitivistes afloren.

La hipòtesi del món just ja fa temps que ha caigut. La de la justícia també. Quan no hi ha restauració, quan no hi ha voluntat, què ens queda?

producte d'una ment afligida o potser un intent d'excusar-se? Com poden ser reals dues o més versions, on l'únic responsable és la persona que ha mort?

Joan, no et mereixes el que diuen de tu, tot el que et carreguen perquè ja no pots parlar. Perquè vas morir entre cremades i ofecs. Buscar la veritat és buscar culpables?

JUSTÍCIA

D'ençà de la mort d'en Joan s'han obert investigacions per clarificar-la. A pesar de les múltiples diligències practicades, les investigacions no han permès esbrinar què va passar aquell fatídic dia. El mes de maig se celebrarà el judici oral per tornar a intentar esclarir els fets.

La hipòtesi del món just ja fa temps que ha caigut. La de la justícia també. Quan no hi ha restauració, quan no hi ha voluntat, què ens queda? Quan la por al càstig del sistema penal impedeix l'assumpció de responsabilitat o quan la ment no vol assumir la responsabilitat d'una mort, qui és el primer que s'enganya i a

És just que torni a ser llavors responsabilitat de qui pateix el dany de la pèrdua treballar per calmar aquesta conjunció d'abandonament i solitud?

GARANTIA DE NO REPETICIÓ

Com es repara una mort? Hi ha possibilitat de transformació quan falta una vida?

No tenim respostes per això, perquè encara no ha arribat ni el primer pas d'assumpció de responsabilitats. El que també tenim clar és que necessitem que es prenguin mesures per evitar més morts. I per això cal saber què va passar.

Que la nostra lluita serveixi perquè no torni a passar. Perquè no morin més bombers ni més treballadores. Perquè la veu de les proletàries no quedi ensordida per les de dalt. Ens ignoren i s'encobreixen perquè les nostres vides no valen res. Volen mantenir la imatge, i per això no deixen pas a la possibilitat de culpa. Joan no és el seu final, sinó la vida que sí que va decidir viure i els valors que va triar.

Convocar una vaga per no guanyar-la és de parguela

Joel Ramos
Secretari de joventut

Hi ha rum-rum. El genocidi contra el poble palestí està en boca de tothom. Al curro, durant el descans per esmorzar, es parla de la barbàrie i les atrocitats que està cometent Netanyahu. Vas a veure el partit de futbol i pots escoltar com 4 taules més enllà es parla del que està succeint a Gaza.

A la tardor, estava enganxat als canals de comunicació de CGT Catalunya, teníem companys i coneguts que s'havien embarcat a la flotilla. El Merca i la resta de companyes estaven bé, però aquella inquietud al cos no te la treies.

Les centrals sindicals a Itàlia havien convocat vaga general en solidaritat a principis d'octubre. Les assemblees de barri, els pobles, els sindicats d'habitatge i per descomptat les organitzacions que històricament han defensat el dret del poble palestí a existir s'estaven movent, però, i els sindicats laborals que anàvem a fer? Convocàvem una manifestació a la tarda? O fèiem aturades de 2 hores com el passat mes de febrer?

Els sindicats havien parlat i el 15 d'octubre es convocava vaga general.

Vaga general de 24 hores. Es treu l'artilleria pesant. L'eina més poderosa que té un sindicat. Venien setmanes intenses, de cansament i desgast, per l'empresa i per les vaguistes. Em tornaven a ressonar els dubtes de sempre: tenim suport per convocar-la? No estarem abusant amb tantes convocatòries? Potser hi ha altres formes més efectives per solidaritzar-nos i pressionar per aconseguir les nostres demandes? Estem seguint la nostra agenda política o ens estem deixant arrossegar pels moviments socials?

Una vaga no és sols aquell dia, són els dies i setmanes prèvies de pensar un text, fer una octaveta i un cartell, organitzar-se amb les companyes de la feina per repartir-los i enganxar-los; tenir alguna que altra bronca amb aquell «tio» de l'empresa que no li sembla mai res bé, sentir el mantra que «protestem per xorrades i no pel que de veritat importa». És anar a reunions i assemblees amb gent molt diversa, cadascuna de la seva família política, algunes amb moltes ganes de llençar la seva pedrada, d'altres que sembla que vinguin a parafrasejar cites literals d'autors barbutos de fa un segle. Algunes sembla que no tinguin pressa per tornar a casa i d'altres potser és el primer cop que participen en aquests

espais i ho viuen amb ganes, il·lusió i el convenciment d'estar fent el millor que es pot fer per la causa.

És llavors quan arriba algú i deixa anar les frases màgiques: «les vagues es convoquen per guanyar-les. La vaga és l'eina més poderosa que té la classe treballadora. Si no tenim els mitjans de producció no té sentit convocar-la». Pam, retòrica obrerista de principis del segle passat. En el paper i en el míting entre companyes ja convençudes és una frase molt xula per emmarcar. Però en aquella assemblea on hi havia gent jove provinent de diferents lluites, allò va sonar com una marcianada. Allà van desaparèixer els meus dubtes. L'afirmació és certa, però és perversa, perquè ens pot fer caure en l'immobilisme.

La politòloga Alicia Valdés en el llibre de «Política del malestar» parla del concepte del No-tot. És la construcció d'alternatives en el present encara que aquestes no vagin dirigides a la totalitat a curt o mitjà termini. En opinió de l'autora, enfocar-se en la totalitat per teixir estratègies de canvi té l'efecte últim de generar

desmobilització. Apuntar a la totalitat pot acabar en voler aconseguir-ho tot, però és probable que això no passi, perquè sense les condicions materials necessàries no hi podem arribar. I és així com acabem en un bucle de tristesa en el que res ens sembla suficient, i llavors per a què fer les coses? El No-tot accepta aquesta parcialitat: que no tinguem totes les peces del puzzle ens acciona el motor que ens fa moure per buscar aquest objectiu final.

Dit això, entenc i comparteixo les paraules que deia el company. La vaga és una cosa molt seriosa com per anar convocant-la a la babalà, però no crec que sigui igual una en un conflicte d'empresa

que aquest tipus de jornada. La vaga fa xup-xup a foc lent. Aquell dia va ser un èxit? Doncs suposo que depèn a qui li preguntis. No vam aturar la producció, el seguiment no va ser espectacular i el trencament amb les empreses que col·laboren amb el genocidi no va ser total, però les afiliacions pujaven a un ritme més ràpid aquelles setmanes. Per a moltes joves va ser el primer tall de carretera, la primera acció de boicot. Vam viure nervis, pors, però també la solidaritat i el suport mutu de forma accelerada.

Amb la següent convocatòria tornaré a preguntar-me quina és la millor opció, però aquí està la gràcia del nostre sindicat. Que és viu, es mou, s'equivoca, però moltes vegades l'encerta.

El nostre sindicat és viu, es mou, s'equivoca, però moltes vegades l'encerta

El dret a l'habitatge i el Salari Mínim Interprofessional

Maribel Ramírez.
Secretària d'acció sindical confederal

Primera de tot, cal analitzar i esbossar la greu situació que ens ocupa: una persona ha de destinar més d'un 70% de mitjana del Salari Mínim Interprofessional (SMI) a l'habitatge, o més del 100% en moltes ocasions. El lloguer mitjà al desembre del 2025 a Barcelona és de 2.634€ mensuals; a Girona, 1.532€; a Tarragona, 1.098€; i a Lleida: 733€.

LA NOSTRA TRAJECTÒRIA

L'accés a l'habitatge no és un problema només de les grans ciutats com fa uns anys, sinó que cada vegada està més estès. Si fem un símil, es podria comparar amb el No-res de La història interminable. L'especulació immobiliària buida els barris de vida comunitària per on passa. Per poder frenar-la és necessària una unitat veïnal forta i que no arrasi amb el caliu del veïnat.

La mínima limitació a l'especulació a les ciutats ha comportat que faci un efecte d'expansió als nuclis urbans perifèrics ben comunicats. A Catalunya tenim molts exemples on l'especulació amb l'habitatge s'ha disparat. I, de cop i volta, sense ni adonar-nos-en, es comença a conviure amb el tímid soroll de les primeres maletes.

Una causa és la falta de regulació davant d'un món que capitalitza i explota els drets fonamentals amb total impunitat. Amb un clar interès per part de les classes polítiques d'aquest país, des de fa dècades els seus entorns i amistats han sortit molt beneficiats d'aquesta manca de regulació. El mateix s'està vivint amb tots els serveis essencials com la sanitat, l'educació, l'alimentació, el transport, l'energia, etc. És a dir, tot el que sosté i permet una vida digna.

Aquesta reflexió no és només per donar el meu punt de vista, és per fer una crida a tothom. No és una malaltia social que no pugui arribar on vivim si encara no la patim. Si no la parem, ens arrasarà.

L'accés lineal a l'habitatge s'hauria de garantir mitjançant un preu màxim segons el poder adquisitiu real de la població. Mentre l'SMI puja de forma gradual, el líquid per poder fer front a la resta de necessitats bàsiques del dia a dia és cada vegada més inassumible. El preu de l'habitatge puja de forma desorbitada, tot competint en una cursa sense normes amb la resta de necessitats essencials.

L'habitatge actualment absorbeix el triple del que idealment s'hi hauria de destinar segons les entitats financeres. Es tracta d'un discurs profundament hipòcrita per part d'aquestes, ja que en

són uns dels màxims responsables. Un lloguer típic hauria de ser d'uns 407€/mes tenint en compte que l'SMI el 2026 és d'uns 1.221€.

La ideologia que inspira les anarquistes ho té clar: l'habitatge hauria de ser gratuït. És a dir, que es gestionés de forma pública mitjançant un parc d'habitatge. La nostra utopia ens ha de fer avançar. De la mateixa forma que les nostres companyes varen lluitar per les vuit hores laborals, malgrat que la seva proposta genuïna era la de l'autogestió, amb un lema de vuit hores de treball, vuit hores d'esbarjo i vuit hores de descans.

QUÈ CAL FER?/QUÈ PROPOSEM?

Nosaltres hem d'avançar per acabar amb l'especulació amb les nostres llars. Cal regularitzar els preus de l'habitatge, tant de compra com de lloguer, en relació a l'SMI i, òbviament, tallar tota forma d'especulació per part dels fons voltor. Tampoc s'ha de deixar espai buits perversos a les normatives, com passa amb el lloguer de temporada.

Primer hauríem de regularitzar l'SMI, que és una gran estafa, però no és el debat que ens ocupa aquí. Si fem els comptes com fa anys, caldria poder dedicar un terç de sou per a l'habitatge, un terç per viure i un terç per al lleure.

Si no apuges l'SMI, els teus amics dels fons voltor cobraran poc. D'aquesta manera, la balança de la desigualtat s'ha d'inclinar al nostre favor fins que tinguem el pes necessari perquè la nostra vida no sigui un terrorisme psicològic sistemàtic i continu per mantenir el que hauria de ser un dret: un sostre.

No entrarem en el debat de si aquests negocis haurien de ser il·legals; segurament les qui llegim aquest article ho tenim prou clar. Sabem que cap govern es tancarà amb aquesta posició.

Aleshores, juguem al joc que han jugat ells durant anys. Han jugat a pressionar les propietàries i llogateres perquè marxessin de les seves llars. Juguem a pressionar: nosaltres en som més.

Busquem mesures perquè l'especulació es reguli tant estrictament que els fons voltor volin de les nostres ciutats. Organitzem-nos i que no trobin cap niu on especular a les nostres viles, pobles i barris. I, molt important, organitzem-nos entre pobles: el que no volem a casa nostra, no ho volem enlloc. **Salut, Anarquia i decidim per les nostres vides.**

Nota:

Òbviament, aquest article només ha estat produït amb intel·ligència humana. Imperfecta, però humana.

Avancem juntes amb cures i cuidant-nos

LA VIDA EN EL CENTRE

Rosalía Molina Puyalón
Grup Libertarias

✧ Durant els dies 5, 6, 7 i 8 de desembre ha tingut lloc la IX Trobada del grup de Llibertàries a Gilet (València) en un entorn natural, on hem participat més de 50 dones i identitats dissidents, afiliades i militants de CGT de diferents territoris de l'Estat espanyol i de diferents àmbits laborals. Ha sigut una trobada intergeneracional amb noves incorporacions de companyes.

■ La nostra trajectòria:

Aquest grup va néixer l'any 2018. Actualment celebrem trobades periòdiques cada 6 mesos.

A partir d'aquestes hem creat una història col·lectiva, en constant formació, crítica i autocrítica, amb testimoniatges gràfics, documents, debats, propostes, construcció de continguts, suggeriments, acords... però sobretot hem aixecat un espai de cures, suport mutu, companyia i construcció col·lectiva.

■ Com avancem durant les trobades

En aquesta IX trobada vam treballar en base a les propostes i temes pendents

de les trobades anteriors i vam buscar la manera de fer-les realitat. Concretament ens vam plantejar treballar i cercar estratègies per a poder abordar les violències patriarcales, masclistes i institucionals.

Després d'una sessió de benvinguda i presentació de les companyes assistents i manifestar cadascuna com ens definim en el col·lectiu, vam començar amb la primera activitat, la presentació del llibre "L'ombra de l'Estat. Un testimoniatge col·lectiu sobre les infiltracions policials i les violències institucionals" (ressenyat en el número anterior del *Catalunya* veure número anterior), imprescindible per a conèixer les lluites de les companyes per

visibilitzar i denunciar les infiltracions policials. Amb el debat posterior vam poder aprofundir en la tortura que representen les violències institucionals.

L'endemà vam realitzar un taller teòric sobre l'abordatge de les violències patriarcals i masclistes en les organitzacions sindicals i col·lectives. Compartint sabers i estratègies, vam debatre per a poder posicionar-nos davant conflictes interns en qualsevol col·lectiu i organització.

A partir d'una exposició teòrica sobre què entenem per violència, quin és l'enfocament de Justícia Restaurativa Feminista i com la treballem en la resolució de conflictes, es van plantejar unes preguntes per a trobar de manera col·lectiva estratègies per a la seva resolució.

Les preguntes van ser:

- Quines habilitats propiciariem en l'organització per a prevenir, respondre, sanar i responsabilitzar-nos davant conductes violentes?
- Què necessiten les persones que han sofert violències? I les que han causat el mal?
- Quines són les formes nocives amb les quals ens tractem i que faciliten la violència i l'abús? Com podem canviar això?
- Quins mecanismes podem articular en els nostres col·lectius per a prevenir abusos i violències?
- Com creem cultures de suport i responsabilitat mútua que abordin les causes arrel de la violència?

Es van plantejar moltes propostes per a eliminar les violències a qualsevol organització. Va ser un debat on vam aportar aprenentatges i vam recollir sabers i respostes.

Seguint la nostra aposta de recuperar la nostra genealogia anarcofeminista i trencar amb la seva invisibilització històrica, en cada trobada recuperem a alguna dona lluitadora representativa del territori on es celebra l'esdeveniment.

En aquesta ocasió vam conèixer la figura de Pilar Molina Beneyto, per tal que no s'amagui el treball d'una dona que tant va fer per treure a la llum a moltes altres dones. Pilar Molina Beneyto (Bocairent, 1949-València, 2008), historiadora, documentalista, fotògrafa autodidacta, va començar la seva militància en la CNT i després de la ruptura va participar a la CGT i la Fundació Salvador Seguí de València.

Hem aixecat un espai de cures, suport mutu, companyia i construcció col·lectiva

Va ser pionera en la recuperació de la memòria històrica mitjançant la recollida d'informació de la militància cenetista, amb el registrament de les seves entrevistes en àudios i vídeos i la creació d'un gran fons documental i fotogràfic. Va mostrar una especial dedicació a les dones, va treure a la llum la importància i protagonisme que van tenir Dones Lliures en els anys previs a la dictadura i va escriure biografies de les seves participants en publicacions com *RojoyNegro*, *Notícies Confederal* o la revista *Al Margen*.

A més, va ser codirectora del documental "Manuel Monleón, un crit pegat a la paret", autora de "Una mirada, dos camins" i va escriure, al costat de Carmen Agulló, la biografia d'Antonia Maymó, publicada de manera pòstuma per l'editorial Virus.

Finalment, després de la seva marxa voluntària el febrer del 2008, va deixar gran part del seu fons documental a la Fundació Salvador Seguí, a la qual ja no podia accedir després de llargs anys de treball i col·laboració, i la resta a casa seva, amb la consigna que s'utilitzés el seu habitatge per a crear un fons documental obert per investigar.

Malgrat això, la intervenció de la família, que només va permetre l'accés al seu arxiu després d'anys de litigi, quan va aconseguir quedar-se amb els béns materials, ha fet que no pugui fer-se realitat el somni de la Pilar, sense un espai digne. S'ha d'afegir com a problema el desfament tecnològic dels formats del material quan finalment s'hi va poder accedir. Igualment ha desaparegut tota memòria de la Pilar de la Fundació, que ha publicat material i fotografies sense fer al·lusió en cap moment a la seva autora.

Va ser una xerrada molt formativa i enriquidora, en la qual vam poder recuperar i visibilitzar la figura de la Pilar.

Després de l'espai de descans a l'entorn natural on estàvem, vam continuar amb un taller pràctic: la mediació com a estratègia d'abordatge de les violències patriarcals i masclistes en les organitzacions sindicals, a càrrec de Bàrbara de la Col·lectiva Conflict Alchemy Project. Al taller se'ns van plantejar situacions per buscar estratègies, gestionar-les i abordar-les. Ens va aportar aprenentatges, coneixements i diferents maneres de treballar.

Després d'un dia intens de treball, vam aplicar la premissa de la necessitat de cuidar-nos i ho vam fer des d'un espai lúdic festiu. Com diria Emma Goldman, "si no puc ballar, aquesta no és la meva revolució".

Continuem avançant. Es va decidir que la pròxima trobada seria el mes de maig a Navarra i giraria en torn a la reflexió sobre quines aportacions podem plantejar com a Llibertàries per al bon funcionament de l'organització.

En acabar, i com sempre, vam fer una valoració conjunta de què havia representat per a nosaltres la trobada, què aprenem, qüestions positives, què necessitem millorar, com ens enriqueixen les aportacions de les companyes, els debats, quins aprenentatges ens emportem i què volem continuar treballant. D'aquesta manera s'estableixen les línies i temàtiques de treball per a la següent trobada.

Concloem que són unes deveses amb moltíssims aprenentatges i molta sororitat col·lectiva entre nosaltres, on l'ajuda mútua, els espais de cohesió, la convivència, el debat i el respecte són prioritaris.

LLEVAMOS UN MUNDO NUEVO EN NUESTROS CORAZONES

La lluita internacionalista com a **horitzó**

Grup d'Internacionalisme d'Acció Social
Catalunya
Kota

Fa uns mesos el Consell de Seguretat de l'ONU va aprovar una resolució proposada pels Estats Units en la qual es reconeix la sobirania del govern del Marroc, liderat per Mohamed VI, per ocupar, explícitament, el Sàhara Occidental, antiga colònia espanyola.

El pla de “pacificar” els conflictes geopolítics encapçalat per Trump correspon a una estratègia de deslegitimació de la resistència de tots els pobles en lluita, tal com hem comprovat amb el genocidi cap al poble palestí. Aquesta acció no és un fet aïllat, no es tracta d'un conflicte geopolític puntual, sinó que forma part d'una estructura imperialista organitzada i recolzada per uns mitjans de comunicació de masses que normalitzen dia rere dia les ocupacions als territoris en resistència.

Per tant, enfront del que denominen «terrorisme», què els hi queda als pobles? El silenci submís per aturar l'escalada d'assassinats cap a la població civil. Mentrestant, els Estats moderns es mostren a través dels mitjans de comunicació i organismes oficials com l'ONU com una salvació, una solució al conflicte que ells mateixos generen. Ho hem vist amb Palestina, on amb els suposats “acords de pau” l'Estat d'Israel, amb el suport explícit d'Estats Units, pretén continuar l'ocupació sense cap responsabilitat legal.

La Unió Europea és totalment responsable i còmplice. Mentre Pedro Sánchez rebutja un genocidi, continua finançant aquest comerç d'armes; mentre les línies polítiques europees parlen d'antirracisme, l'ONU exposa a tot un poble (post)colonitzat per l'Estat espanyol com és el poble sahrauí a l'ocupació total per part del Marroc. Aquesta és la pau que ens venen i estem acceptant, potser perquè ens queda lluny, per la supremacia blanca i europea, perquè no ens sentim part d'aquests conflictes, pel colonialisme normalitzat o perquè ni tan sols ens arriba l'altra part de la història plena de resistències.

La qüestió, doncs, és que, igual que el capitalisme salvatge guanya terreny gràcies a espremer el poder de la globalització econòmica, nosaltres hem de poder comprendre que la nostra mirada també ha de ser internacionalista. Des de l'acció sindical als nostres centres de treball per aconseguir petites millores i

des d'una supervivència individualista quotidiana perdem de vista tot allò que passa a fora del nostre propi cos i/o comunitat. Es tracta de canviar el focus, d'aprofundir en el que hi ha darrere de la geopolítica i apreciar que formem part de la mateixa classe treballadora i que el que succeeix aquí afecta allà -i viceversa- des del primer segon.

No podem permetre'ns desconnectar del que passa al Sud-Global com si no tinguéssim una herència plenament colonial i un present postcolonial. El colonialisme mai ha marxat, continuen vigents totes les estructures, multinacionals i relacions nord-sud que perpetuen la distinció i ocupació dels territoris. Davant de l'auge de l'extrema dreta i els discursos racistes no podem lluitar contra aquests sense parlar de processos colonials i de responsabilitats i reparacions.

Formem part de la mateixa cadena, però no totes tenim les mateixes condicions de vida. En conseqüència, no podem parlar de llibertat si no parlem de l'alliberament dels pobles. No podem reivindicar millores en les nostres condicions de vida si no reivindicuem millores de condicions de vida de les nostres companyes arreu del món. Això ens permetrà assolir una vida digna i de justícia social des d'una perspectiva global. No podrà haver-hi processos revolucionaris sense l'organització de tota la classe treballadora. Per tant, davant de l'individualisme com a centre de les nostres vides que impera a Occident serà essencial estendre i entrenar la solidaritat entre pobles.

No és casualitat que sentim impotència o que no tinguem agència per actuar davant les barbàries que veiem dia rere dia. Tampoc és casualitat que no estiguem al corrent de les lluites de resistència a Chiapas, les manifestacions del sector tèxtil liderat per dones a Bangladesh, les vagues a diferents territoris contra Amazon, la defensa del territori a tota Abya Yala o la proposta política organitzada de forma permanent al Kurdistan.

Com sabem -i venim cridant- no hi haurà pau sense justícia, però tampoc hi haurà justícia ni l'alliberament de territoris històricament colonitzats sense la solidaritat i lluita internacionalista.

La contractació de programari israelià a les biblioteques universitàries catalanes

Xarly Lavatelli
Delegat CGT a la UOC

Amb aquest article volem denunciar el sistema universitari català i la seva complicitat amb el règim sionista. Aquesta es materialitza en els convenis i acords que es mantenen amb universitats i empreses, principalment les tecnològiques, del mateix Estat d'Israel que està duent a terme el genocidi del poble palestí, davant la impassibilitat de les nostres institucions universitàries.

La decisió política de mantenir la contractació de sistemes informàtics per a la gestió de les biblioteques universitàries catalanes, avui en dia, després de dos anys d'invasió i extermini en territori palestí per part d'Israel, és una aberració. Això es fa de manera mancomunada per totes les universitats catalanes (també la UOC), mitjançant un conveni establert pel Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC). Aquest contracte va implementar eines com a *Ex-Libris* i *ALMA*, desenvolupades per empreses d'origen israelià, per a la gestió de les biblioteques. Aquesta decisió no sols representa un posicionament polític implícit, sinó que també ignora les creixents crides al boicot acadèmic i tecnològic com a mesura de pressió per posar fi al genocidi a Gaza. Aquesta complicitat també es dona amb la xarxa de biblioteques espanyoles universitàries REBIUN, així com la Biblioteca Nacional de España, tal com ho denuncia *El Salto Diario*.

Aquestes plataformes, aparentment neutrals des del punt de vista tècnic, estan lluny de ser simples eines. *Ex-Libris* i *ALMA* formen part d'un entramat empresarial vinculat a la indústria tecnològica israeliana, que manté estretes relacions amb el complex militar-industrial sionista. En contractar aquests serveis, les nostres institucions acadèmiques estan canalitzant recursos públics cap a empreses que financen polítiques i accions genocides. La universitat, com a espai de coneixement crític i compromís social, hauria de negar-se a aquest comerç amb la mort.

El CSUC, com a consorci que gestiona serveis per a les universitats catalanes, i les mateixes universitats, té la responsabilitat de considerar no sols els aspectes tècnics i econòmics en els seus processos de contractació, sinó també els valors que promouen. La decisió d'implementar *Ex-Libris* i *ALMA* sembla haver estat basada exclusivament en criteris tècnics i econòmics, obviat el compromís amb els drets humans que hauria de caracteritzar a les nostres institucions universitàries.

Per a intentar sortejar aquest fet, aquesta empresa va triangular la seva visibilitat mitjançant un traspàs de propietat a l'estatunidenc *ProQuest* (2015), i després dins els paraigües d'una altra anomenada *Clarivate* (2021), però es tracta sempre de la mateixa, tot i que en canviïn els noms visibles.

Caldria saber quants contractes i convenis de les nostres universitats fan servir aquest engany de triangular mitjançant altres noms d'empreses als Estats Units, Alemanya o el país que sigui per a no deixar evidència directa dels acords amb empreses sionistes israelianes.

Existeixen alternatives viables en el programari de gestió bibliotecària, com per exemple el sistema de codi obert *Koha*, o altres solucions que podrien satisfer les necessitats tècniques de les nostres biblioteques sense comprometre la vida i la llibertat de Palestina. L'argument de la superioritat tècnica de les solucions israelianes no justifica ignorar les implicacions ètiques d'aquestes contractacions, especialment quan estem parlant d'institucions finançades amb fons públics i compromeses, almenys sobre el paper, amb valors de justícia i equitat.

Per tot això, fem una crida a les universitats catalanes i al CSUC perquè trenquin tota relació amb el règim sionista, finalitzin els contractes amb *Ex-Libris* i *ALMA* (o els seus noms pantalla *ProQuest* i *Clarivate*) i estableixin criteris ètics clars en els seus processos de contractació pública. Les biblioteques universitàries, com a espais de coneixement lliure i crític, mereixen ser gestionades amb eines que reflecteixin aquests mateixos valors.

EN RECORD DEL FERIA

Paco Núñez

Afiliat de CGT Lleida

Fa 1 any que ens va deixar el José Feria Luna, o simplement el Feria; una d'aquelles persones que deixen empremta per allà on passen, especialment a Cornellà i al Baix Llobregat, i a les comarques de Lleida i al Pallars.

Polifacètic com pocs, va ser militant, escriptor, poeta, dibuixant i, sobretot, un defensor incansable de les lluites socials. La seva vida va ser un exemple de compromís, coherència i passió per la justícia social i els ideals anarcosindicalistes. Sempre al costat de les classes oprimides, dels més febles i vulnerables. I sempre amb la paraula justa i el gest solidari, el Feria va creure en la força transformadora del poble i en la necessitat d'un món més humà i equitatiu.

Molts el recordarem com "el comunista més anarquista que hem conegut", una definició que resumeix la seva llibertat de pensament i el seu esperit rebel. No es va deixar encasellar ni domesticar i va fer de la seva existència una forma de resistència. Les seves paraules, els seus dibuixos i la seva presència continuaran inspirant aquells que creuen que un altre món és possible.

Ens queda un buit gran per la seva pèrdua física compartit amb la seva companya de vida i lluita, la Rami -sense ella no es pot entendre qui era i com era el Feria-, i els seus dos fills, la Clara i l'Oriol. La persona no la podem substituir, però sempre ens quedarà el seu llegat, el record i l'estima del company, pare, avi, amic i tantes coses que definirien una persona que sempre va defugir les etiquetes.

El vam acomiadar amb tristesa, però també amb gratitud per tot el que ens ha donat i ensenyat. Que segueixis gaudint de la vida allà on siguis, company. El teu record viu en cada lluita, en cada somni compartit i en cada acte de dignitat que mantingui viva la flama de la justícia social. **La lluita continua, seguim sense defallir company.**

MAL D'ESCOLA

No caldria imaginar

Toni Álvarez

Sovint pensem en mestres i professores quan parlem de treballadores dels centres educatius, sobretot les persones que no estan avesades al que succeeix dins de les escoles i instituts. Però hi ha tot de treballadores que, sense la feina de les quals, els centres educatius no podrien obrir les portes: conserges, administratives, cuineres, monitores de menjador, vetlladores o el personal d'atenció educativa (PAE), figures que acostumen a passar desapercebudes perquè, tret d'algunes excepcions, no són representades als claustres i no acostumen a tenir tracte directe amb les famílies.

Però us imagineu un centre educatiu sense la neteja diària? I sense persones que acompanyin als infants en el menjador, cuinant o no, al migdia escolar? També podríem dir el mateix de les conserges, tot i que a Catalunya hi ha un bon grapat d'escoles que, pel fet de ser rurals, no tenen aquesta figura, la feina dels quals recau en els mestres del claustre d'aquests 363 centres escolars de Catalunya.

Posats a imaginar, imagineu que no hi hagués personal d'atenció educativa com les tècniques d'educació infantil per a atendre els infants d'I3, les educadores i integradores socials per acompanyar als alumnes amb situacions desfavorides, les educadores i auxiliars d'educació especial per facilitar el que demanen el decret d'inclusió i els drets humans. Ho imagineu, oi?

Doncs no cal perquè aquestes figures no hi són a on cal que hi siguin. Aquest curs hi ha unes 880 tècniques d'educació infantil per les 1.723 escoles d'infantil i primària que hi ha a Catalunya, millor dit pels 3.004 grups d'I3. Si parlem de les educadores i integradores socials són 300 les professionals nomenades pels 3.825 centres públics de primària i secundària del país, fet molt greu quan sabem que són 730 els centres definits com a màxima o alta complexitat, amb grans necessitats socials.

El greuge augmenta exponencialment quan sabem que hi ha unes 3.700 vetlladores que miren d'acompanyar els infants amb necessitats educatives especials (NEE), contractades per diverses fundacions i empreses de serveis que exposen a la precarietat econòmica i contractual aquestes treballadores, mentre només són unes 100 auxiliars d'educació especial contractades directament pel Departament d'Educació. És personal sobre el que està recaient bona part del decret d'inclusió, personal externalitzat, precaritzat i, de vegades, poc format. Les baules més febles tocant-se diàriament (alumnes amb NEE i elles), maltractades per l'administració, exigides pel dia a dia i les situacions quotidianes que demanen el millor d'elles a cada moment.

Darrere de moltes d'aquestes figures educatives hi ha persones que, malgrat tot, fan cada dia una tasca fosca, poc reconeguda professionalment tot i la feina que desenvolupen, amb contractes temporals que acaben el 21 de juny i tornen a començar l'1 de setembre. Tenim un sistema educatiu low cost per desenvolupar un decret com el 150/2017 de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, que requereix la inversió del 6% en educació que la Llei d'Educació de Catalunya va aprovar el Parlament de Catalunya el 2009. Una inversió que, ara per ara i en les estimacions més optimistes, no arriba al 4%. Un compromís legal i social imprescindible per garantir una educació pública equitativa, inclusiva i de qualitat.

Us imagineu un sistema d'educació realment públic i amb el 6% del PIB? Potser no caldria fer ciència-ficció i aplicar l'aprovat en seu parlamentària per permetre dignificar i reconèixer a totes les treballadores de l'educació, les persones que cada dia fan possible un sistema educatiu públic i inclusiu que ara mira de fer-ho possible pel sobre esforç, laboral i econòmic, de treballadores i famílies.

La biblioteca anarquista Maria Rius, la CGT de Lleida i l'editorial Lo Diable Gros recuperen el certamen socialista

Redacció

Dissabte 15 de novembre va tenir lloc el Tercer Certamen Socialista a la Biblioteca Anarquista Maria Rius de Lleida, ubicada al barri de Balàfia. Amb aquesta trobada, les entitats organitzadores, la CGT de Lleida, l'editorial tarraconina Lo Diable Gros i la mateixa Biblioteca Anarquista, volen recuperar un esdeveniment històric destacat en la trajectòria de l'obrerisme i anarquisme català i internacional. El 1885 va tenir lloc a Reus el Primer Certamen Socialista i cinc anys després va celebrar-se la segona edició a Barcelona. En els dos esdeveniments les principals figures d'aquests corrents ideològics van fer aportacions teòriques i literàries per tal de bastir el pensament obrer i llibertari.

Una de les figures impulsores del Primer Certamen va ser Josep Lluas i Pujals, tipògraf, editor i polifacètic líder de l'obrerisme col·lectivista. Per aprofitar, doncs, els 140 anys de la celebració d'aquest esdeveniment i els 120 de la mort de Lluas, amb el Tercer Certamen Socialista es vol impulsar el pensament llibertari, evidenciar el seu caràcter d'actualitat i ajudar a formar un circuit en l'òrbita llibertària. Per aquest motiu es va convocar un concurs per presentar textos sota una òptica anarquista.

L'acte va començar amb una explicació de la figura de Josep Lluas per part la professora, historiadora i feminista Maria Huguet, que també ha format part del jurat del certamen. L'acompanyaven altres dos

membres d'aquest jurat, Laura Gené Sanz, militant anarcosindicalista de la CGT, i Sònia Turon, historiadora, arqueòloga i presidenta de la Fundación Anselmo Lorenzo, centre de documentació de la CNT. No van poder assistir els altres dos membres, Dolors Marin, historiadora llibertària, i Roger Fernández i Tudela, antropòleg i militant de la CGT.

Després d'una tertúlia es van entregar els premis. A la categoria de poesia va guanyar *No miris on trepitgen les teves botes* d'Ayman Hamad. *El camí més costerut és sovint també el millor. Cap a un anarcosindicalisme fort* d'Óscar Murciano, sindicalista i ex Secretari d'acció sindical de la CGT Catalunya, va ser el preferit del jurat per la temàtica de l'anarcosindicalisme. Els historiadors Ginés Puente i Jordi Soldevila van empatar a la categoria sobre el paper de l'Estat a la societat. *Replantejar l'economia per posar la vida al centre* del professor de la UPF Dídac Cortiada va guanyar a la categoria d'economia. Sònia Mateos, per la seva banda, amb un text de reflexió sobre les cures dins el moviment llibertari, arran de la mort del llegendari militant anarquista Octavio Alberola, va captivar al jurat.

L'acte es va cloure amb una actuació del cantautor Xavier Mayora. Finalment, l'organització va agrair a tots els participants i assistents a l'acte i va manifestar que la seva aspiració era que el certamen s'anés repetint impulsat arreu del territori amb un caràcter itinerant.

CULTURA

LES PARAULES SON PUNYS

Velles i vells

Jordi Martí Fotnt

Tots serem velles i vells si no morim Tots serem velles i vells si no morim abans o no ho som ja. Així que arribarà un dia en què no ens podrem valdre per nosaltres mateixos i necessitarem les i els altres. Cada una i un de nosaltres serem dependents i, per tant, necessitarem la resta per viure més o menys bé. És per això que les organitzacions socials humanes avançades, des que els éssers humans ho som, han tingut com a característica central l'ajuda mútua entre individus, la solidaritat entre espècimens de l'espècie, l'esforç dels que més poden per tal que la resta, els que menys poden, puguin tenir-ho tot en condicions o tan bé com sigui possible. És clar que els

La defensa del dret de les velles i de les velles a viure una vida feliç

humans actualment fem tot el contrari, però el suport mutu i la solidaritat és part de la construcció de la societat que desitgem i volem les persones que pensem que el món pot i sempre ha de ser millor per a totes i tots.

És per això que les i els humans ens hem dotat de formes diverses de companyonia, des de les familiars fins a les d'amistat, des de la jubilació organitzada a l'ajut col·lectiu davant les adversitats, nombroses maneres de reconèixer-nos com a humanes i humans perquè sabem que quan nosaltres no puguem altres ho faran per nosaltres de la mateixa manera que, ara que nosaltres podem, treballem i fem conlloga amb qui no pot o ja no pot.

Així que perquè som humans ens comportem humanament i no deixem ningú enrere.

Sí, ja sabem que els criminals a qui combatem, feixistes i altres merdes, no veuen el món tal com l'he descrit i desitgem, però sabem també que això és així perquè ells no són com nosaltres. Ens agradaria que aquests principis de solidaritat intergeneracional fossin clars i no posats en dubte, però sabem que múltiples humans no veuen el món així i, educats en l'odi cap als altres, només veuen que algú es faci vell des d'un angle economicista, despectiu i inhumà. Són persones que no ens interessin com a model per imitar perquè les seves limitacions humanes no ens aporten res com a éssers que notem, sentim i estimem.

És per això que sempre ens ha semblat espantosa la forma com el l'Estat més poderós del món, els Estats Units d'Amèrica, tracta la gent gran, els vells i les velles. Allí les jubilacions són un negoci i res més, tal com ho és tot el que han pogut convertir en negoci: sanitat, educació, presons... I com a negoci que són només arriben a qui paga durant anys i panys diners per a cobrar-los quan ja no pot aconseguir un salari. Això i que els diners invertits no desapareguin d'alguna de les múltiples maneres que els diners desapareixen quan són només un negoci.

El dret a viure sense patir quan una persona es fa gran volen fer-lo desaparèixer ara també en aquest tros de món on vivim. I el volen fer desaparèixer els mateixos criminals que fins ara acusen les persones migrades de tots els mals de la societat. Són tan estúpids aquesta gent que es carreguen la seva pròpia vida dient que no hi ha diners per pagar les jubilacions, que només amb pensions privades el nostre país pot sobreviure i una colla més de mentides que repetides mil cops... ja sabeu què passa i en què es converteixen.

La defensa del dret de les velles i de les velles a viure una vida feliç sense haver de dependre de la feina, a viure una vida sense més patiments després de treballar tot el que fins a aquest moment han viscut és la defensa del dret a ser humans, de la llibertat d'existir i de ser. Cap cant de sirena ni bram de ruc, o ruca, ens pot apartar de la defensa d'aquest dret humà que cal garantir i si de cas cal canviar-lo és, només, per fer-lo créixer i ampliar-lo.

HABACUC, HABACUC!!!

Poesia anarquista catalana del segle XIX

Poesia
Poesia
Poesia
Poesia
Poesia

Poesia
Poesia
Poesia
Poesia
Poesia

Poesia
Poesia
Poesia
Poesia
Poesia

LLUNAS I PUJALS

Poesia
Poesia
Poesia
Poesia
Poesia

Poesia
Poesia
Poesia
Poesia
Poesia

Poesia
Poesia
Poesia
Poesia
Poesia

ANARQUIA

Jordi Martí i Font

Ginés Puente Pérez

El nou llibre de Jordi Martí i Font, *HABACUC, HABACUC!!! Poesia anarquista catalana del segle XIX*, publicat per Lo Diable Gros el 2025, amb pròleg del professor Magí Sunyer, és una nova aportació per entendre la dimensió cultural i ideològica de l'anarquisme català del segle XIX. L'obra recupera la figura de Josep Llunas i Pujals, un reusenc establert a Barcelona que, entre 1868 i 1897, va desplegar una activitat intel·lectual i militant extraordinària.

Llunas no va ser només tipògraf i director de revistes com *La Tramontana*, també va destacar com a poeta, periodista àcrata i pioner del periodisme esportiu. La seva trajectòria sintetitza ideologia i acció cultural, amb una aposta decidida per la llengua catalana com a eina d'emancipació obrera, fet que el converteix en una figura singular dins la Renaixença.

Martí i Font, que ja havia dedicat la seva tesi doctoral i diverses monografies a Llunas, ofereix aquí una recerca exhaustiva que abasta des dels pseudònims utilitzats pel reusenc fins al seu progressiu abandonament de l'activisme arran de la repressió del procés de Montjuïc. El llibre completa la informació aportada per Manuel Vicente i situa Llunas en l'anarcocol·lectivisme, cosa que explica per què la seva proposta cultural va quedar en minoria i va ser condemnada a l'oblit.

Un dels punts més rellevants és la reivindicació de la poesia de Llunas com a part de la "nova literatura popular" del segle XIX. Martí i Font subratlla una paradoxa significativa: disposem de poca bibliografia sobre una literatura que va ser àmpliament consumida fins al 1939. Llunas utilitza aquesta producció com a instrument de combat ideològic, amb versos que oscil·len entre l'humor irreverent i la denúncia social.

El volum recull les poesies més directament revolucionàries i culmina en "La revolució", poema dedicat a la comuna de París on l'humor desapareix per donar pas a una intensificació ideològica. Tal com assenyala Magí Sunyer al pròleg, aquesta obra confirma Llunas com el poeta revolucionari més important en llengua catalana del segle XIX. Si bé Martí ja havia publicat la poesia completa del reusenc, en aquest llibre concentra l'atenció en la dimensió política i transformadora dels seus textos.

La tasca de Jordi Martí i Font és exemplar: combina rigor acadèmic amb una clara voluntat de restitució històrica. No es limita a editar textos, sinó que els interpreta, els contextualitza dins les propostes estètiques anarquistes del segle XIX i els retorna al lloc que els correspon en la història cultural catalana.

En definitiva, un llibre imprescindible per a estudiosos de la literatura catalana, per a historiadors de l'anarquisme i per a qualsevol lector interessat en les interseccions entre art i política. Jordi Martí no només recupera Josep Llunas i Pujals: el restitueix com a peça clau d'una Renaixença que també va ser anarquista.

«JUAN PEIRÓ, MI PADRE. UNA VIDA EJEMPLAR»

de José Peiró Olives

Editat per la CGT i la Fundació Salvador Seguí

Emili Cortavitarte Carral

Fa any i mig, Amapola Peiró, filla de José i neta de Joan Peiró, es va posar en contacte, amb la mediació de Pep Puig Pla, amb la Fundació Salvador Seguí per proposar-nos la publicació de l'extensa biografia sobre Joan Peiró que havia escrit el seu pare. En aquell moment, vàrem ser conscients que la família de Narbona (França) també havia mantingut la flama de la memòria encesa. A les seus de la Fundació Salvador Seguí de València i de Barcelona teníem un text que responia a aquestes característiques, però no podíem saber amb certesa si es tractava de la seva última versió.

Amb el suport del comitè confederal de la CGT, vam publicar aquest nou llibre. No és una simple biografia ni un panegíric d'un fill al seu pare estimat atès que, seguint la trajectòria vital de Joan Peiró, ens topem amb la sindical i social de la CNT. Perquè la vida de Joan Peiró va estar absolutament lligada a les vicissituds de l'organització en les seves primeres dècades de recorregut i perquè mai va refusar les comeses que la Confederació li va encomanar: secretari general el 1922 i el 1927, director del Solidaritat Obrera o del Catalunya, ministre de la República, comisari general d'Energia, representant en la Junta d'Auxili als Republicans Espanyols, per citar-ne algunes.

José Peiró va ser un espectador privilegiat (fill, xofre a les etapes de càrrecs públics, exiliat al costat del seu pare fins a la detenció d'aquest) per narrar-nos no sols les activitats del seu progenitor, sinó també els seus pensaments i les seves propostes. Però a més, al text trobareu com va fer un quirúrgic i selectiu treball de recerca dels escrits del seu pare i d'altres personatges de l'època, fins i tot en arxius francesos, per sustentar l'arquitectura vital, sindical, cooperativista, social i política del seu pare.

Amb tota la legitimitat que li dona el parentiu, la militància a la CNT a Espanya i a l'exili francès, la seva participació com a voluntari als fronts de la Guerra Civil i al maquis antinazi, José Peiró no es va quedar aquí i va decidir donar la seva opinió -sempre seguint les línies marcades pel seu pare a diferents articles i llibres- sobre alguns dels aspectes més controvertits del desenvolupament de l'anarquisme i l'anarcosindicalisme en aquella època: l'etapa bolxevic entre 1920 i 1922; el paper de la família Urales (Joan Montseny, Teresa Mañé i Federica Montseny) al moviment llibertari català; el debat entre Peiró i Pestanya durant la dictadura de Primo de Rivera; el Manifest dels Trenta i la confrontació amb la Federació Anarquista Ibèrica (FAI); la "trabazón" entre la FAI i la CNT i l'autonomia de la Confederació; l'entrada al govern de la República; les acusacions de reformisme cap a determinats confederals; la violència revolucionària i els seus límits, etc. En José no es va descuidar cap de les controvèrsies al teclat de la seva màquina d'escriure.

Voldria destacar també, potser com a contrapunt, les pàgines que José dedica a la vida quotidiana de la família: la infància del seu pare i els seus primers treballs i aficions; els seus inicis en el sindicalisme; les primeres trobades de Mercè Olives i Joan Peiró; la vida en família; les relacions vivencials de Peiró i els seus companys més pròxims; el paper de pal de paller de la seva mare; i, especialment, la descripció de l'exili, de la detenció del seu pare i de l'intent de captació i del posterior procés judicial militar i execució sumària pel règim franquista; que ens aproximen no sols a la figura de Peiró, sinó també a les centenars de milers de dones i homes que van sofrir la barbàrie feixista.

HUMOR

Gerard, el narval apolític

Ana Velasco

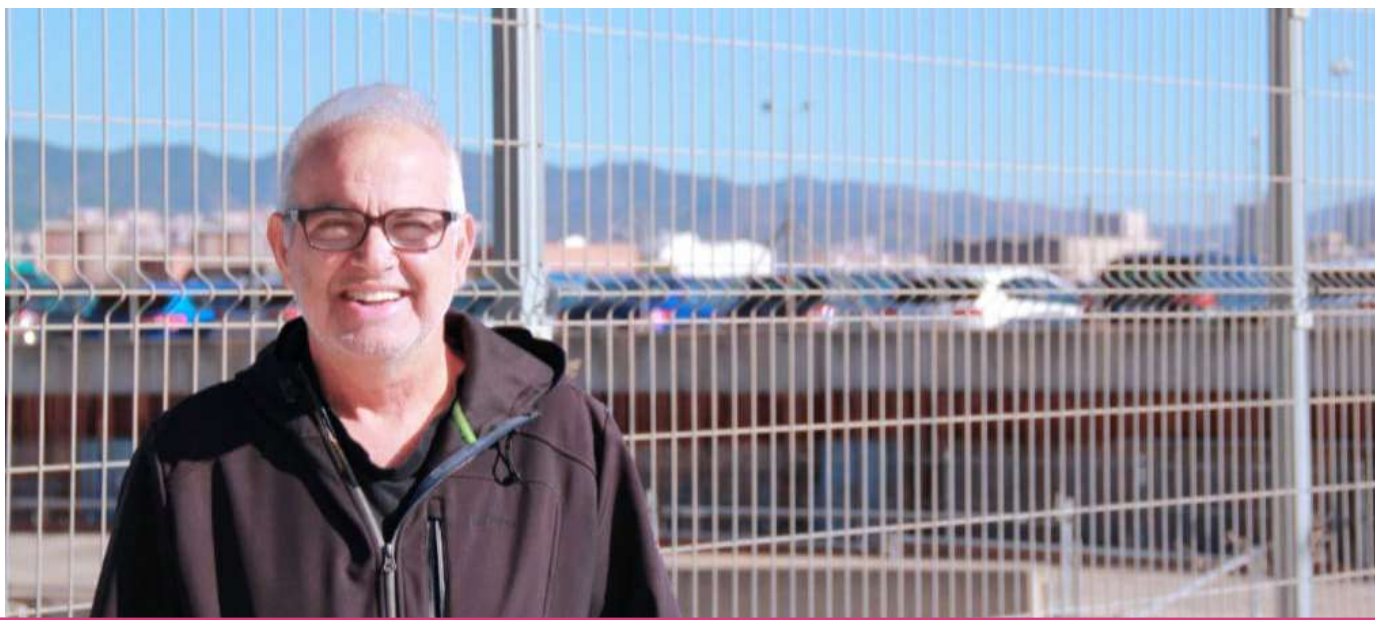

Joan Manel

Roger Peláez

EN LES MEVES SABATES

Rosalia Molina

Parlem amb Saturnino Mercader, Merca. Sindicalista de la CGT, activista, extreballador de TMB, ara jubilat. Merca va estar embarcat durant 36 dies en un dels vaixells de la Global Sumud Flotilla.

Quins objectius i motivació et van portar a voler participar a la flotilla?

Sempre m'ha interessat la qüestió de Palestina, ja que és un poble ocupat. Ja al juny vaig participar en la marxa que va arribar fins a Egipte per intentar entrar a Gaza, però el govern egipci ho va impedir.

Tots estem veient un genocidi en directe. Jo tenia temps i energia per poder participar. L'objectiu concret era trencar el bloqueig marítim, demostrar que es podia fer i que arribessin els materials sanitaris i els aliments.

Quina formació o requeriments us demanaven per embarcar-vos? Quantes persones i de quines nacionalitats éreu al vaixell on tu vas estar?

Sí, hi havia requisits. A Espanya es van presentar 3.000 persones, globalment 28.000 persones de 42 països. Es va fer una tria, es van tenir en compte persones amb poder mediàtic de diferents països: Polònia, Argentina, Brasil, Espanya... També periodistes.

Vaig preguntar per què m'havien triat i em van respondre "per la teva tranquil·litat". Em va agradar poder representar les treballadores.

El meu vaixell era per 10 persones i hi anàvem 23, de 9 països diferents. Hi havia

problemes als lavabos, ens dutxàvem amb aigua salada i ens van preparar pels moments dels atacs sionistes i la detenció.

Com va ser l'experiència? Què destacaries? Com era el dia a dia?

El viatge es va allargar molt per motius tècnics. Pensàvem arribar el dia 28 i es va arribar el dia 1.

L'experiència va resultar molt maca i enriquidora, amb gent molt diferent però amb els mateixos objectius. Jo no sabia anglès, però m'ajudaven per entendre'ns.

Sense voler-ho em vaig convertir en redactor, informador, col·laborador i veu de la CGT. Jo no havia dit a ningú que anava a la flotilla i moltes companyes ho van saber quan em van veure marxar. Vam decidir que cada dia informaria del que anava passant i això va servir molt a tota l'organització. Vaig veure molt important i necessari que les treballadores estiguéssim representades.

Com us va tractar el govern sionista durant la vostra detenció?

Estàvem preparats per als atacs, però vam tenir por quan l'exèrcit israelià, amb soldats joves, enormes i carregats d'armes, ens va detenir. Vam estar un dia sencer dins els camarots sense saber què anaven a fer amb nosaltres, no

més bevent aigua. En un moment ens van treure i ens van portar a una esplanada, on va aparèixer el ministre d'Interior israelià, Ben Gvir, encara més d'extrema dreta que Netanyahu, que ens acusava de terroristes. Ens van emmanillar, amb una bena als ulls, sense menjar ni beure, ens van fer interrogatoris, etc.; i ens van posar en furgons amb aire condicionat molt fred, sen-

«Sense voler-ho em vaig convertir en redactor, informador, col·laborador i veu de la CGT»

se gaire roba i sense saber on ens portaven. Aquí sí que vaig passar por i vaig pensar que no ens en sortiríem. Ens van portar al desert de Nègueb, a una immensa presó, ens anaven canviant contínuament de cel·les per desorientar-nos. Finalment ens van alliberar, suposem que per pressió dels governs. Va aparèixer el cònsol d'Espanya. Aquest era un dels objectius, provocar que

els governs s'impliquessin al conflicte.

Després de treure'ns de la presó ens van deportar en un avió, vestits de presoners.

Estava pactat que alguns signaven la deportació voluntària i d'altres no la signàvem. Eren tan importants els que signaven i tornaven abans per poder anar denunciant (es va decidir que fossin les persones més mediàtiques) com els que ens quedàvem per tal de fer pressió als governs perquè s'impliquessin en les nostres alliberacions.

Quina valoració fas de tot el moviment Global Sumud Flotilla? Què creus que caldria continuar fent?

La valoració és molt positiva. Es va aconseguir molt ressò mediàtic i molta visibilització, des de les lluites aturant la volta ciclista per tot l'Estat espanyol, fins a la vaga general del dia 15, la qual va ser un èxit pel que fa a la participació a la manifestació, tant a casa nostra com als milers de convocatòries i manifestacions arreu del món.

Ara el que cal fer és continuar la lluita, perquè Palestina continua sotmesa a un genocidi constant i a ningú se li han demanat responsabilitats.

Seguirem lluitant fins aconseguir l'alliberació del poble palestí.